

III

(Andre retsakter)

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE SAMARBEJDSOMRÅDE

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDENS BESLUTNING nr. 269/21/COL

af 1. december 2021

om indførelse af reviderede retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte for 2022-2027 [2022/1047]

EFTA-TILSYNSMYNDIGHEDEN (»Tilsynsmyndigheden«) HAR —

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (»EØS-aftalen«), særlig artikel 61-63 og protokol 26,

under henvisning til aftalen mellem EFTA-staterne om oprettelse af en tilsynsmyndighed og en domstol (»tilsyns- og domstolsaftalen«), særlig artikel 24 og artikel 5, stk. 2, litra b), og

under henvisning til protokol nr. 3 til tilsyns- og domstolsaftalen (»protokol 3«), særlig del I, artikel 1, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

I henhold til artikel 24 i tilsyns- og domstolsaftalen skal Tilsynsmyndigheden sætte EØS-aftalens bestemmelser om statsstøtte i kraft,

I henhold til artikel 5, stk. 2, litra b), i tilsyns- og domstolsaftalen skal Tilsynsmyndigheden udsende meddelelser eller retningslinjer om spørgsmål, der er omfattet af EØS-aftalen, hvis det udtrykkeligt er hjemlet i denne aftale eller i tilsyns- og domstolsaftalen, eller hvis Tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt,

I henhold til del I, artikel 1, stk. 1, i protokol 3 til tilsyns- og domstolsaftalen skal Tilsynsmyndigheden foretage en løbende undersøgelse af de støtteordninger, som findes i EFTA-staterne, og foreslå dem sådanne foranstaltninger, som EØS-aftalens funktion eller gradvise udvikling kræver,

Den 19. april 2021 vedtog Europa-Kommissionen (»Kommissionen«) reviderede EU-retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte ⁽¹⁾,

Disse retningslinjer er også relevante for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde,

Der skal i overensstemmelse med målet om ensartethed, som er fastsat i EØS-aftalens artikel 1, sikres en ensartet anvendelse af EØS' statsstøtteregler i hele Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde,

Tilsynsmyndigheden skal i henhold til punkt II med overskriften »GENERELT« på side 11 i bilag XV til EØS-aftalen efter høring af Kommissionen vedtage retsakter, der svarer til dem, som Europa-Kommissionen vedtager,

efter høring af Europa-Kommissionen,

⁽¹⁾ EUT C 153 af 29.4.2021, s. 1.

efter at have hørt EFTA-staterne herom —

VEDTAGET DENNE BESLUTNING:

Artikel 1

De materielle regler for statsstøtte ændres ved indføjelser af reviderede retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte med virkning fra datoen for denne beslutning. De reviderede retningslinjer findes i bilaget til denne beslutning og udgør en integrerende del heraf.

Artikel 2

De eksisterende retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2021 erstattes med virkning fra den 1. januar 2022.

Artikel 3

Kun den engelske udgave af denne beslutning er autentisk.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. december 2021.

På EFTA-Tilsynsmyndighedens vegne

Bente ANGELL-HANSEN
Formand
Det ansvarlige medlem af kollegiet

Högni S. KRISTJÁNSSON
Medlem af kollegiet

Stefan BARRIGA
Medlem af kollegiet

På vegne af Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS
Medunderskriver som direktør
for juridiske og eksekutive anliggender

Retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte *

Indholdsfortegnelse

	<i>Side</i>
1. Indledning	83
2. Anvendelsesområde og definitioner	85
2.1. Anvendelsesområde for regionalstøtte	85
2.2. Definitioner	86
3. Anmeldelsespligtig regionalstøtte	89
4. Støtteberettigede omkostninger	89
4.1. Investeringsstøtte	89
4.1.1. Støtteberettigede omkostninger beregnet på basis af investeringsomkostninger	90
4.1.2. Støtteberettigede omkostninger beregnet på basis af lønomkostninger	91
4.2. Driftsstøtte	91
5. Forenelighedsvurdering af regionalstøtte	91
5.1. Bidrag til regional udvikling og territorial samhørighed	92
5.1.1. Investeringsstøtteordninger	92
5.1.2. Anmeldelsespligtig individuel investeringsstøtte	93
5.1.3. Driftsstøtteordninger	94
5.2. Tilskyndelsesvirkning	94
5.2.1. Investeringsstøtte	94
5.2.2. Driftsstøtteordninger	96
5.3. Behov for statslig indgriben	96
5.4. Regionalstøttes formålstjenlighed	96
5.4.1. Formålstjenlighed i forhold til alternative politiske virkemidler	97
5.4.2. Formålstjenlighed i forhold til andre støtteinstrumenter	97
5.5. Støttebeløbets proportionalitet (begrænsning af støtten til et nødvendigt minimum)	97
5.5.1. Investeringsstøtte	97
5.5.2. Driftsstøtteordninger	99
5.6. Undgåelse af uforholdsmæssigt negativ påvirkning af konkurrencen og samhandelen	99
5.6.1. Generelle betragtninger	99
5.6.2. Åbenbare negative virkninger for konkurrencen og samhandelen	100
5.6.3. Investeringsstøtteordninger	101
5.6.4. Anmeldelsespligtig individuel investeringsstøtte	102
5.6.5. Driftsstøtteordninger	103
5.7. Gennemsigtighed	103
6. Evaluering	104

(*) Disse retningslinjer svarer til Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte (EUT C 153 af 29.4.2021, s. 1). Kommissionens retningslinjer kan ikke betragtes som retsakter og behøver derfor ikke at blive indarbejdet i EØS-aftalen af Det Blandede EØS-Udvalg.

7.	Regionalstøttekort	105
7.1.	Regionalstøtteberettiget befolkningsandel	106
7.2.	Undtagelsesbestemmelsen i artikel 61, stk. 3, litra a)	106
7.3.	Undtagelsesbestemmelsen i artikel 61, stk. 3, litra c)	107
7.3.1.	Prædefinerede c)-områder	107
7.3.2.	Ikkeprædefinerede c)-områder	108
7.4.	Maksimal støtteintensiteter ved regional investeringsstøtte	109
7.4.1.	Maksimal støtteintensiteter i a)-områder	109
7.4.2.	Maksimal støtteintensiteter i c)-områder	110
7.4.3.	Øget støtteintensitet for SMV'er	110
7.4.4.	Øgede støtteintensiteter for områder, der er udpeget til støtte fra FRO ()	110
7.4.5.	Øgede støtteintensiteter for regioner med befolkningstilbagegang	110
7.5.	Anmeldelse af regionalstøttekort og vurdering heraf	110
7.6.	Ændringer	111
7.6.1.	Befolkningsreserve	111
7.6.2.	Midtvejsrevision	111
8.	Ændring af retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020	111
9.	Regionalstøttereglernes anvendelsesområde	112
10.	Rapportering og overvågning	112
11.	Revision	112

1. INDLEDNING

1. EFTA-Tilsynsmyndigheden («Tilsynsmyndigheden») kan anse følgende former for statsstøtte for at være forenelige med EØS-aftalen på grundlag af EØS-aftalens artikel 61, stk. 3, litra a) og c):

- a) statsstøtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse, og
- b) statsstøtte til fremme af udviklingen af visse økonomiske regioner i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde («EØS») ⁽¹⁾.

Denne form for statsstøtte betegnes som regionalstøtte.

2. I disse retningslinjer fastsættes betingelserne for, hvornår regionalstøtte kan betragtes som forenelig med EØS-aftalen. Det fastsættes også, hvilke kriterier der gælder for udpegelse af de områder, som opfylder forenelighedsbetingelserne i artikel 61, stk. 3, litra a) og c), i EØS-aftalen.

3. Hovedformålet med statsstøttekontrollen på regionalstøtteområdet er at sikre, at støtte til regionaludvikling og territorial samhørighed ⁽²⁾ ikke i urimelig grad påvirker samhandelsvilkårene mellem EØS-staterne ⁽³⁾. Kontrollen har navnlig til formål at forhindre de støttekapløb, som kan finde sted, hvis EØS-staterne forsøger at tiltrække eller fastholde virksomheder i støtteberettigede områder i EØS, og at begrænse regionalstøttens indvirkning på samhandel og konkurrence til et minimum.

4. Det er målet om regional udvikling og territorial samhørighed, der adskiller regionalstøtten fra andre former for statsstøtte som f.eks. støtte til forskning, udvikling og innovation, beskæftigelsesstøtte, uddannelsesstøtte, støtte til energisektoren eller til miljøbeskyttelse, der tager sigte på andre mål inden for økonomisk udvikling, jf. artikel 61, stk. 3, i EØS-aftalen. Under visse omstændigheder kan der tillades højere støtteintensiteter, for så vidt angår disse andre støttetyper, når de ydes til virksomheder i støtteberettigede områder, i erkendelse af de særlige vanskeligheder, der gør sig gældende dér ⁽⁴⁾.

5. Regionalstøtte kan kun spille en effektiv rolle, hvis den ydes sparsomt og proportionalt og dens fokus rettes mod støtteberettigede områder i EØS ⁽⁵⁾. Især bør de tilladte støttelefter afspejle omfanget af de problemer, der påvirker udviklingen af de berørte områder. Støttens fordele i form af udvikling af et støtteberettiget område skal opveje den forvrejning af konkurrencen og samhandelen, som den kan medføre ⁽⁶⁾. Den vægt, der tillægges støttens positive virkninger, vil sandsynligvis variere afhængigt af undtagelsesbestemmelsen i artikel 61, stk. 3, i EØS-aftalen, således at der kan accepteres større konkurrenceforvrejninger i de mest ugunstigt stillede områder, som falder ind under artikel 61, stk. 3, litra a), end i de områder, der falder ind under artikel 61, stk. 3, litra c) ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Områder, der er regionalstøtteberettigede i henhold til artikel 61, stk. 3, litra a), i EØS-aftalen — såkaldte a)-områder — er normalt ugunstigere stillet inden for EØS i relation til deres økonomiske udvikling. Områder, der er støtteberettigede efter artikel 61, stk. 3, litra c), i EØS-aftalen — såkaldte c)-områder — er normalt også ugunstigt stillede, dog i mindre grad. Eftersom EØS-EFTA-staterne har et relativt højt BNP pr. indbygger, er ingen regioner i disse stater i øjeblikket støtteberettigede i henhold til artikel 61, stk. 3, litra a), i EØS-aftalen.

⁽²⁾ [...]

⁽³⁾ Disse retningslinjer vedrører støtte ydet inden for EØS af EØS-EFTA-staterne, dvs. Island, Liechtenstein og Norge. Når Tilsynsmyndigheden i disse retningslinjer nævner medlemsstaterne, omfatter dette Nordirland som aftalt i protokollen om Irland/Nordirland, der er knyttet som bilag til aftalen om Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab.

⁽⁴⁾ Regionale tillæg i forbindelse med støtte til sådanne formål betragtes derfor ikke som regionalstøtte.

⁽⁵⁾ EØS-EFTA-staterne kan udpege disse områder på et regionalstøttekort på de betingelser, der er fastlagt i afsnit 7.

⁽⁶⁾ Se Domstolens dom af 17. september 1980, Philip Morris Holland BV mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, sag 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, præmis 17, og af 14. januar 1997, Spanien mod Kommissionen, C-169/95, ECLI:EU:C:1997:10, præmis 20.

⁽⁷⁾ Se Rettens dom af 12. december 1996, AIUFFASS og AKT mod Kommissionen, T-380/94, ECLI:EU:T:1996:195, præmis 54.

6. Derudover kan regionalstøtte kun effektivt fremme eller lette den økonomiske udvikling i støtteberettigede områder, hvis den ydes for at tilskynde til yderligere investeringer eller økonomisk aktivitet i disse områder. I et stærkt begrænset antal velafgrænsede tilfælde kan disse områder have så alvorlige eller permanente vanskeligheder ved at tiltrække eller fastholde økonomisk aktivitet, at investeringsstøtte måske ikke er nok til, at området kan udvikle sig. I sådanne tilfælde kan regional investeringsstøtte suppleres med regional driftsstøtte.

7. I 2019 iværksatte Europa-Kommissionen (Kommissionen) en evaluering af rammerne for regionalstøtte for at vurdere, om retningslinjerne for regionalstøtte stadig var egnede til formålet. Resultaterne ⁽⁸⁾ viste, at reglerne i princippet fungerer godt, men at det er nødvendigt med nogle forbedringer for at afspejle den økonomiske udvikling. I sin vurdering af virkningen af regionalstøtte har Kommissionen desuden mulighed for at inddrage »Den europæiske grønne pagt« ⁽⁹⁾, »En ny industristrategi for Europa« ⁽¹⁰⁾ og »Europas digitale fremtid i støbeskeen« ⁽¹¹⁾, og det kræver visse ændringer af reglerne. I den forbindelse foretages der også en revision af andre statsstøtteregler, og Kommissionen er særlig opmærksom på anvendelsesområdet for de enkelte tematiske retningslinjer og på mulighederne for eventuelt at kombinere forskellige former for støtte med henblik på den samme investering. Som sådan kan støtte til initialinvesteringer i nye miljøvenlige teknologier, der bidrager til dekarbonisering af produktionsprocesser i industrien, herunder energiintensive industrier såsom stål, vurderes, afhængigt af deres præcise kendetegn, navnlig i henhold til statsstøttereglerne vedrørende forskning, udvikling og innovation eller miljøbeskyttelse og energi. Regionalstøtte kan også kombineres med andre former for støtte. I forbindelse med det samme investeringsprojekt er det f.eks. muligt at kombinere regionalstøtte med støtte i henhold til statsstøttereglerne for miljøbeskyttelse og energi, hvis det pågældende investeringsprojekt fremmer udviklingen af et støtteberettiget område og samtidig øger miljøbeskyttelsesniveauet i et omfang, der berettiger investeringen eller en del af investeringen til støtte i henhold til de tematiske regler på begge områder, og bestemmelserne i begge regelsæt overholdes. På denne måde kan EØS-staterne give tilskyndelse til, at begge mål nås på en optimal måde, samtidig med at overkompensation undgås. [...] ⁽¹²⁾.

7a. Tilsynsmyndigheden bemærker, at visse politiske instrumenter og lovbestemmelser, som Kommissionen henviser til, muligvis ikke bliver indarbejdet i EØS-aftalen. Under hensyntagen til EØS-EFTA-staternes særlige lovgivningsmæssige situation vil Tilsynsmyndigheden med henblik på en ensartet anvendelse af statsstøttereglerne og lige konkurrencevilkår overalt i EØS dog generelt følge de samme principper som i Kommissionens retningslinjer ved vurderingen af regionalstøttens forenelighed med EØS-aftalen*. Nærværende retningslinjer indeholder derfor henvisninger til EU-lovgivning og politiske dokumenter, som findes i Kommissionens retningslinjer**. Dette indebærer ikke, at EØS-EFTA-staterne er forpligtet til at overholde lovgivning, der ikke er gennemført i EØS-aftalen.

⁽⁸⁾ Se arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene om resultaterne af kvalitetskontrollen af 30. oktober 2020 — SWD(2020) 257 final.

⁽⁹⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 11. december 2019 — COM(2019) 640 final.

⁽¹⁰⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 10. marts 2020 — COM(2020) 102 final.

⁽¹¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget af 19. februar 2020 — COM(2020) 67 final.

⁽¹²⁾ [...].

^(*) På grundlag af forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af Fonden for Retfærdig Omstilling — COM(2020) 22 final medtog Kommissionen også særlige bestemmelser i sine retningslinjer for at lette støtte inden for rammerne af Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO) i overensstemmelse med samhørighedsprincipperne. Disse bestemmelser er ikke medtaget i nærværende retningslinjer, da det på tidspunktet for deres vedtagelse ikke var tilstrækkeligt klart, hvordan FRO ville blive behandlet inden for rammerne af EØS-aftalen med henblik på at fastsætte betingelser. Afhængigt af den fremtidige udvikling kan Tilsynsmyndigheden overveje at revidere de nuværende retningslinjer vedrørende disse og andre punkter.

^(**) En del af teksten er dog udeladt i forhold til Kommissionens retningslinjer. Disse udeladelser omfatter tekst, der henviser til retsakter og bestemmelser, som ikke er en del af eller ikke findes tilsvarende i EØS-aftalen, og tekst, hvori det som nævnt i den foregående fodnote på nuværende tidspunkt er for uklart, hvilke konsekvenser det pågældende retlige instrument vil få inden for rammerne af EØS-aftalen. Hvis teksten er blevet udeladt, er den blevet erstattet med [...] som pladsholder.

8. Som reaktion på de økonomiske forstyrrelser, som covid-19-pandemien har skabt, har Kommissionen indført målrettede instrumenter såsom midlertidige rammebestemmelser for statsstøtteforanstaltninger ⁽¹³⁾. Pandemien kan have mere langvarige virkninger i visse områder end i andre. På nuværende tidspunkt er det for tidligt at forudsige konsekvenserne af pandemien på mellemlangt og langt sigt og at bestemme, hvilke områder der vil blive særlig berørt. Tilsynsmyndigheden planlægger derfor en midtvejsrevision af regionalstøttekortene i 2023, hvor der vil blive taget hensyn til de senest tilgængelige statistikker.

2. ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

2.1. Anvendelsesområde for regionalstøtte

9. De forenelighedsbetingelser, som er anført i disse retningslinjer, gælder både for anmeldelsespligtige støtteordninger med regionalt sigte og anmeldelsespligtig individuel støtte.

10. Disse retningslinjer omfatter ikke statsstøtte til sektorerne stål ⁽¹⁴⁾, brunkul ⁽¹⁵⁾ og kul ⁽¹⁶⁾.

11. Tilsynsmyndigheden vil anvende disse retningslinjers principper på regionalstøtte i alle andre sektorer med økonomisk aktivitet inden for rammerne af EØS-aftalen, undtagen sektorer, hvor andre specifikke statsstøtteregler gælder, navnlig inden for [...] ⁽¹⁷⁾, ⁽¹⁸⁾ transport ⁽¹⁹⁾, bredbånd ⁽²⁰⁾ og energi ⁽²¹⁾, medmindre statsstøtte ydes som et led i en horisontal regional driftsstøtteordning i disse sektorer.

12. Tilsynsmyndigheden vil anvende principperne i disse retningslinjer på forarbejdning af landbrugsprodukter til ikke-landbrugsmæssige produkter og afsætning heraf ⁽²²⁾.

13. Når det drejer sig om at investere eller opretholde en økonomisk aktivitet i et støtteberettiget område, er store virksomheder normalt mindre påvirket af regionale begrænsninger end små og mellemstore virksomheder (SMV'er). Store virksomheder kan for det første lettere rejse kapital og optage lån på de globale markeder og er mindre hæmmede af det mere begrænsede udbud af finansielle tjenesteydelser i støtteberettigede områder. For det andet kan store virksomheders investeringer give dem stordriftsfordele, som reducerer de beliggenhedsspecifikke initialomkostninger, og stordriftsfordelene er ofte ikke bundet til det område, hvor investeringen foretages. For det tredje har store virksomheder, der har planer om at investere, normalt en ret stærk forhandlingsposition over for myndighederne, hvilket kan føre til, at de måske kan opnå statsstøtte uden at have behov for eller være berettiget til det. Endelig vil store virksomheder med større sandsynlighed være stærke aktører på deres marked, hvilket betyder, at hvis der ydes støtte til deres investeringer, vil det kunne fordreje konkurrencen og samhandelen på det indre marked.

⁽¹³⁾ EUT C 91 I af 20.3.2020, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Som defineret i bilag VI.

⁽¹⁵⁾ »Brunkul«: lavkvalitets-C eller ortho-brunkul og lavkvalitets-B eller meta-lignit som defineret i det internationale kulklassificeringssystem, som er fastlagt af FN's Økonomiske Kommission for Europa.

⁽¹⁶⁾ »Kul«: højkvalitets-, middelkvalitets- og lavkvalitetskul af kategori A og B som defineret i det internationale kulklassificeringssystem, som er fastlagt af FN's Økonomiske Kommission for Europa og præciseret i Rådets afgørelse af 10. december 2010 om statsstøtte til fremme af lukning af miner, der ikke er konkurrencedygtige (EUT L 336 af 21.12.2010, s. 24).

⁽¹⁷⁾ [...].

⁽¹⁸⁾ [...].

⁽¹⁹⁾ Som transport betragtes transport af passagerer med fly, søtransport, ad vej eller jernbane eller indre vandveje eller indre vandveje eller godstransport for fremmed regning. Transportinfrastruktur, der er omfattet af specifikke retningslinjer, f.eks. lufthavne, er også udelukket fra disse retningslinjer (se Retningslinjer for statsstøtte til lufthavne og luftfartsselskaber (EUT L 318 af 24.11.2016, s. 17, og EØS-tillæg nr. 66 af 24.11.2016, s. 1).

⁽²⁰⁾ Retningslinjer for statsstøttereglernes anvendelse i forbindelse med hurtig etablering af bredbåndsnet (EUT L 135 af 8.5.2014, s. 49, og EØS-tillæg nr. 27 af 8.5.2014, s. 1).

⁽²¹⁾ Tilsynsmyndigheden vil vurdere foreneligheden af statsstøtte til energisektoren på grundlag af retningslinjerne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 (EUT L 131 af 28.5.2015, s. 1, og EØS-tillæg nr. 30 af 28.5.2015, s. 1).

⁽²²⁾ [...].

14. Da det er usandsynligt, at regionalstøtte til store virksomheders investeringer har en tilskyndende virkning, kan en sådan regionalstøtte som hovedregel ikke betragtes som forenelig med EØS-aftalen i henhold til dennes artikel 61, stk. 3, litra c), medmindre den ydes til initialinvesteringer, som skaber nye aktiviteter i disse c)-områder i overensstemmelse med de kriterier, der er fastlagt i disse retningslinjer. [...] ⁽²³⁾, ⁽²⁴⁾.

15. Regionalstøtte til en virksomheds løbende udgifter udgør driftsstøtte. Driftsstøtte kan alene betragtes som forenelig med EØS-aftalen, hvis det kan dokumenteres, at den er nødvendig for udviklingen af området, f.eks. hvis støtten har til formål at mindske visse specifikke vanskeligheder for SMV'er i de mest ugunstigt stillede områder (der er omfattet af artikel 61, stk. 3, litra a), i EØS-aftalen), hvis den kompenserer for meromkostninger ved en økonomisk aktivitet i regioner i den yderste periferi, eller hvis den forhindrer eller mindsker affolkning i tyndt og meget tyndt befolkede områder.

16. Disse retningslinjer omfatter ikke driftsstøtte til virksomheder, hvis hovedvirksomhed falder ind under Hovedafdeling K, »Pengeinstitut- og finansvirksomhed, forsikring« i den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE rev. 2 ⁽²⁵⁾, eller til virksomheder, der udøver koncerninterne aktiviteter, og hvis hovedvirksomhed falder ind under gruppe 70.10, »Hovedsæders virksomhed« eller gruppe 70.22, »Virksomhedsrådgivning og anden rådgivning om driftsledelse« i NACE rev. 2.

17. Der må ikke ydes regionalstøtte til kriseramte virksomheder, som ved anvendelsen af disse retningslinjer defineres i overensstemmelse med rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikkefinansielle virksomheder ⁽²⁶⁾.

18. Ved vurderingen af regionalstøtte til en virksomhed, der ikke har efterkommet et krav om tilbagebetaling af støtte, som Tilsynsmyndigheden ved en tidligere beslutning har fundet ulovlig og uforenelig med EØS-aftalen, vil Tilsynsmyndigheden tage hensyn til enhver støtte, der endnu ikke er tilbagebetalt ⁽²⁷⁾.

2.2. Definitioner

19. I disse retningslinjer gælder følgende definitioner:

- 1) »a)-områder«: områder, der i overensstemmelse med artikel 61, stk. 3, litra a), i EØS-aftalen er opført på et regionalstøttekort; »c)-områder«: områder, der i overensstemmelse med artikel 61, stk. 3, litra c), i EØS-aftalen er opført på et regionalstøttekort
- 2) »ad hoc-støtte«: støtte, der ikke ydes inden for rammerne af en støtteordning
- 3) »justeret støttebeløb«: den maksimalt tilladte støtte til et stort investeringsprojekt beregnet efter følgende formel:

$$3.1. \text{ justeret støttebeløb} = R \times (A + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$$

3.2. hvor: R er den maksimalt tilladte støtteintensitet i det pågældende område, uden den forhøjede støtteintensitet for SMV'er. A er andelen af de støtteberettigede omkostninger svarende til 50 mio. EUR, B er de støtteberettigede omkostninger mellem 50 mio. EUR og 100 mio. EUR, og C er de støtteberettigede omkostninger over 100 mio. EUR

⁽²³⁾ [...].

⁽²⁴⁾ [...].

⁽²⁵⁾ NACE er et akronym for det franske navn »Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes« (statistisk nomenklatur for økonomiske aktiviteter i De Europæiske Fællesskaber), og bruges til at betegne de forskellige statistiske nomenklaturer for økonomiske aktiviteter i EU. Se Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20. december 2006 om oprettelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE rev. 2 og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-forordninger om bestemte statistiske områder (EUT L 393 af 30.12.2006, s. 1). Forordningen er indarbejdet i EØS-aftalen i bilag XXI til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse nr. 61/2007 (EUT L 266 af 11.10.2007, s. 25, og EØS-tillæg nr. 48 af 11.10.2007, s. 18).

⁽²⁶⁾ Rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder (EUT L 271 af 16.10.2015, s. 35, og EØS-tillæg nr. 62 af 15.10.2015, s. 1). Som anført i punkt 23 i nævnte rammebestemmelser gælder, at da det er selve virksomhedens overlevelse, der står på spil, kan en kriseramt virksomhed ikke betragtes som et velegnet instrument til at fremme andre politiske mål, før der er skabt sikkerhed for dens rentabilitet.

⁽²⁷⁾ Se dom af 13. september 1995, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, forenede sager T-244/93 og T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, præmis 56, og Tilsynsmyndighedens meddelelse om tilbagesøgning af ulovlig og uforenelig statsstøtte (EUT L 105 af 21.4.2011, s. 32, og EØS-tillæg nr. 23 af 21.4.2011, s. 1).

- 4) »støtteintensitet«: bruttosubventionsækvivalenten udtrykt i procent af de støtteberettigede omkostninger
- 5) »støtteberettiget område«: enten et a)-område eller et c)-område
- 6) »investeringens afslutning«: det tidspunkt, hvor de nationale myndigheder betragter investeringen som afsluttet, eller tre år efter arbejdets påbegyndelse, alt efter hvad der indtræffer først
- 7) »støttetildelingstidspunktet«: det tidspunkt, hvor retten til at modtage støtten overdrages til støttemodtageren i henhold til de gældende nationale retsregler
- 8) »EU27«: alle 27 medlemsstater (undtagen Nordirland) *
 - 8a) »EØS-staterne«: EU-27 og EØS-EFTA-staterne
 - 8b) »EØS-EFTA-staterne«: Island, Liechtenstein og Norge
- 9) »evalueringsplan«: et dokument, der omfatter en eller flere støtteordninger, og som mindst indeholder følgende aspekter: målene med den støtteordning, der skal evalueres, evalueringsspørgsmålene, resultatindikatorerne, den metode, der planlægges anvendt ved evalueringen, kravene til dataindsamling, den foreslåede tidsplan for evalueringen, herunder datoen for indgivelse af den foreløbige og den endelige evalueringsrapport, en beskrivelse af det uafhængige organ, der skal foretage evalueringen, eller de kriterier, der vil blive anvendt ved udvælgelsen af organet, samt fremgangsmåden ved evalueringens offentliggørelse
- 10) »bruttosubventionsækvivalent«: den tilbagediskonterede støtte svarende til, hvad den ville have beløbet sig til, hvis den var blevet ydet i form af et tilskud til støttemodtageren før skat eller andre afgifter, beregnet på den dato, hvor støtten blev tildelt, eller på tidspunktet for anmeldelsen af støtten til Tilsynsmyndigheden, alt efter hvad der kommer først, på grundlag af den på denne dato gældende referencesats
- 11) »horisontal regional driftsstøtteordning«: en retsakt, på grundlag af hvilken der uden yderligere gennemførelsesforanstaltninger kan ydes individuel driftsstøtte til virksomheder, der defineres generelt og abstrakt i retsakten. Denne definition indebærer, at en sektorstøtteordning ikke kan betragtes som en horisontal regional driftsstøtteordning.
- 12) »individuel støtte«: ad hoc-støtte eller tildelinger af anmeldelsespligtig støtte til individuelle støttemodtagere på grundlag af en støtteordning
- 13) »initialinvestering«:
 - a) en investering i materielle og immaterielle aktiver i forbindelse med en eller flere af følgende aktiviteter:
 - etablering af en ny virksomhed
 - udvidelse af kapaciteten i en eksisterende virksomhed
 - diversificering af en virksomheds produktion til produkter ⁽²⁸⁾, som virksomhedsenheden ikke tidligere har fremstillet, eller
 - en grundlæggende ændring af den samlede produktionsproces for produkter berørt af investeringerne i virksomhedsenheden eller
 - b) erhvervelse af aktiver, der tilhører en virksomhed, som er lukket eller ville være blevet lukket, hvis den ikke var blevet købt. Køb af en virksomheds aktier betragtes ikke i sig selv som en initialinvestering.Genanskaffelsesinvesteringer udgør således ikke en initialinvestering.
- 14) »initialinvestering, der skaber en ny økonomisk aktivitet«:
 - a) en investering i materielle og immaterielle aktiver i forbindelse med en eller flere af følgende aktiviteter:
 - etablering af en ny virksomhed eller
 - diversificering af en virksomhedsenheds aktiviteter under forudsætning af, at den nye aktivitet ikke er den samme eller lignende aktivitet som den, der tidligere er blevet udført i virksomhedsenheden eller

(*) (Se også fodnote 3).

⁽²⁸⁾ Inden for rammerne af disse retningslinjer omfatter produktbegrebet også tjenesteydelser.

- b) erhvervelse af aktiver tilhørende en virksomhedsenhed, som er lukket, eller som ville være blevet lukket, hvis den ikke var blevet erhvervet, såfremt den nye aktivitet, der skal udøves ved hjælp af de erhvervede aktiver, ikke er den samme som eller svarer til den aktivitet, der blev udøvet i virksomhedsenheden forud for erhvervelsen. Køb af en virksomheds aktier betragtes ikke i sig selv som en initialinvestering, der skaber en ny økonomisk aktivitet
- 15) »immaterielle aktiver«: aktiver, der ikke er materialiseret i et fysisk eller finansielt aktiv, såsom patentrettigheder, licenser, knowhow eller anden intellektuel ejendom
- 16) »jobskabelse«: nettoforøgelse af antallet af ansatte i den pågældende virksomhedsenhed sammenlignet med gennemsnittet i de forudgående 12 måneder udtrykt i årsarbejdsenheder, idet antallet af nye arbejdspladser i den pågældende periode skal fratrækkes de tabte arbejdspladser i samme periode
- 17) »store virksomheder«: virksomheder, der ikke opfylder betingelserne for at blive betragtet som SMV'er i overensstemmelse med nr. 28)
- 18) »stort investeringsprojekt«: initialinvestering med støtteberettigede omkostninger på over 50 mio. EUR
- 19) »maksimal støtteintensitet«: den støtteintensitet, der er afspejlet i regionalstøttekortene i afsnit 7.4, herunder den forhøjede støtteintensitet for SMV'er
- 20) »antal beskæftigede«: antallet af årsarbejdsenheder, dvs. antallet af fuldtidsbeskæftigede i løbet af et år; deltidsbeskæftigede og sæsonbeskæftigede beregnes som brøkdele af årsarbejdsenheder
- 21) [...] ⁽²⁹⁾
- 22) »driftsstøtte«: støtte, der ydes til nedbringelse af en virksomheds løbende udgifter, herunder udgifter til personale, materialer, udliciterede tjenester, kommunikation, energi, vedligeholdelse, husleje og administration, men ikke afskrivninger og finansieringsomkostninger, hvis de var medregnet i de støtteberettigede omkostninger ved tildelingen af regional investeringsstøtte
- 23) »regionalstøttekort«: liste over de områder, som er udpeget af en EØS-EFTA-stat i overensstemmelse med betingelserne i disse retningslinjer og godkendt af Tilsynsmyndigheden
- 24) »flytning«: overførsel af den samme eller lignende aktivitet eller en del heraf fra en virksomhedsenhed i én kontraherende part til EØS-aftalen (oprindelig virksomhedsenhed) til den virksomhedsenhed, hvor de støttede investeringer finder sted i en anden kontraherende part i EØS-aftalen (støttet virksomhedsenhed). Der foreligger en overførsel, såfremt produktet i de oprindelige og i de støttede virksomhedsenheder i det mindste delvist tjener samme formål og opfylder den samme type kunders krav eller behov, og arbejdspladser forsvinder for samme eller tilsvarende aktivitet i en af støttemodtagerens oprindelige virksomhedsenheder i EØS
- 25) »samme eller lignende aktivitet«: aktiviteter, der hører under den samme klassifikation (firecifret talkode) i den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter, NACE rev. 2
- 26) »sektorstøtteordning«: ordning, der dækker aktiviteter omfattet af færre end fem klasser (firecifret talkode) i den statistiske nomenklatur NACE rev. 2
- 27) »enkelt investeringsprojekt«: initialinvesteringer, som vedrører samme eller lignende aktivitet, der foretages af støttemodtageren på koncernniveau inden for en periode på tre år, fra arbejdet påbegyndes på et andet projekt, hvortil der ydes støtte, i samme statistiske region på niveau 3 ⁽³⁰⁾
- 28) »SMV«: små og mellemstore virksomheder, som opfylder kriterierne i Tilsynsmyndighedens retningslinjer af 19. april 2006 om definitionen af mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder ⁽³¹⁾

⁽²⁹⁾ [...].

⁽³⁰⁾ I disse retningslinjer anvendes termen »statistiske region« i stedet for akronymet »NUTS« i Kommissionens retningslinjer. NUTS betyder »nomenklatur for statistiske territoriale enheder«, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 af 26. maj 2003 om indførelse af en fælles nomenklatur for regionale enheder (NUTS) (EUT L 154 af 21.6.2003, s. 1) som ændret ved Kommissionens delegerede forordning 2019/1755 (EUT L 270 af 24.10.2019, s. 1). Forordningen er ikke blevet indarbejdet i EØS-aftalen. For at arbejde med fælles definitioner i forbindelse med den stadigt stigende efterspørgsel efter statistiske oplysninger på regionalt plan har Den Europæiske Unions Statistiske Kontor (Eurostat) og kandidatlandenes og EFTA-staternes nationale statistiske kontorer vedtaget, at de statistiske regioner opdeles på samme måde som NUTS-nomenklaturen. De data, der anvendes i disse retningslinjer, er baseret på denne 2021-nomenklatur.

⁽³¹⁾ EFTA-Tilsynsmyndighedens afgørelse nr. 94/06/KOL af 19. april 2006 om 57. ændring af de proceduremæssige og materielle regler for statsstøtte (EUT L 36 af 5.2.2009, s. 62, og EØS-tillæg nr. 6, af 5.2.2009, s. 1).

- 29) »projektets påbegyndelse«: enten påbegyndelsen af etablerings-/anlægsarbejdet i forbindelse med investeringsprojektet eller det første retligt bindende tilsagn om køb af udstyr eller indgåelse af andre forpligtelser, som gør investeringen irreversibel, alt efter hvad der indtræffer først. Køb af grunde og forberedende arbejde såsom indhentning af tilladelser og indledende gennemførlighedsundersøgelser betragtes ikke som en påbegyndelse af projektet. I forbindelse med virksomhedsovertagelser er »arbejdets påbegyndelse« datoen for erhvervelsen af aktiver, der er direkte knyttet til den erhvervede virksomhed
- 30) »tyndt befolkede områder«: de områder, der er udpeget af EØS-EFTA-staterne i overensstemmelse med punkt 169
- 31) »materielle aktiver«: aktiver som f.eks. jord, bygninger, anlæg, maskiner og udstyr
- 32) »meget tyndt befolkede områder«: statistiske regioner på niveau 2 med under otte indbyggere pr. km² eller dele af sådanne statistiske regioner udpeget af den pågældende EØS-EFTA-stat i overensstemmelse med punkt 169
- 33) »lønomkostninger«: det samlede beløb, der faktisk udbetales af støttemodtageren i forbindelse med den pågældende arbejdskraft, herunder bruttolønninger (før skat) og obligatoriske bidrag som f.eks. socialsikringsbidrag og børne- og forældrepassningsudgifter i et bestemt tidsrum.

3. ANMELDESESPLOIGTIG REGIONALSTØTTE

20. I princippet skal EØS-EFTA-staterne anmelde regionalstøtte i henhold til artikel 1, stk. 3, i del I i protokol 3 til aftalen mellem EFTA-staterne om oprettelse af en tilsynsmyndighed og en domstol (»protokol 3«), medmindre foranstaltningerne opfylder betingelserne i en gruppefritagelsesforordning, der er indarbejdet i EØS-aftalen via bilag XV ⁽³²⁾.

21. Tilsynsmyndigheden vil anvende disse retningslinjer på anmeldelsespligtige regionalstøtteordninger og anmeldelsespligtig individuel regionalstøtte.

22. Individuel støtte ydet inden for rammerne af en anmeldt ordning er fortsat anmeldelsespligtig i henhold til artikel 1, stk. 3, i del I i protokol 3, hvis den samlede støtte fra alle kilderne overstiger anmeldelsestærsklen som fastsat i gruppefritagelsesforordningen ⁽³³⁾ for regional investeringsstøtte.

23. Individuel støtte, der ydes inden for rammerne af en anmeldt ordning, er også anmeldelsespligtig i henhold til artikel 1, stk. 3, i del I i protokol 3, medmindre støttemodtageren:

- a) har bekræftet, at denne inden for en toårig periode forud for sin ansøgning om støtte ikke har gennemført en flytning til den virksomhedsenhed, hvori den støttede initialinvestering skal foretages, og
- b) har forpligtet sig til ikke at foretage en sådan flytning i op til to år efter afslutningen af initialinvesteringen.

4. STØTTEBERETTIGEDE OMKOSTNINGER

4.1. Investeringsstøtte

24. Følgende omkostninger er støtteberettigede:

- 1) investeringer i materielle og immaterielle aktiver eller
- 2) de anslåede lønomkostninger i forbindelse med jobskabelse, der skyldes en initialinvestering, beregnet over en periode på to år, eller
- 3) en kombination af en del af omkostningerne i nr. 1) og 2), men ikke større end nr. 1) eller 2), alt efter hvad der er højest.

⁽³²⁾ [...].

⁽³³⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (EUT L 187 af 26.6.2014, s. 1). Forordningen blev indarbejdet i EØS-aftalen i punkt 1j, i bilag XV til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse nr. 152/2014 (EUT L 342 af 27.11.2014, s. 63, og EØS-tillæg nr. 71 af 27.11.2014, s. 61).

25. Dersom de støtteberettigede omkostninger fastlægges på grundlag af investeringsomkostninger i materielle og immaterielle aktiver, er kun omkostninger til aktiver, der indgår i initialinvesteringen i støttemodtagerens virksomhed i det støttemodtagende område, støtteberettigede.

26. Uanset betingelsen i punkt 25 kan omkostninger til leverandørværktøjer ⁽³⁴⁾ medtages i de støtteberettigede omkostninger for den virksomhed, der har erhvervet (eller produceret) dem, hvis de anvendes i hele minimumsvedligeholdelsesperioden, som er fem år for store virksomheder og tre år for SMV'er, til en forarbejdnings- eller samleproces hos støttemodtageren, der er direkte forbundet med en produktionsproces baseret på støttemodtagerens støttede initialinvestering. Denne undtagelse finder anvendelse, hvis leverandørens virksomhed er beliggende i et støtteberettiget område, leverandøren ikke selv modtager regional investeringsstøtte eller investeringsstøtte til SMV'er til de pågældende aktiver i henhold til artikel 17 i den generelle gruppefritagelsesforordning, og støtteintensiteten ikke overstiger den relevante maksimale støtteintensitet, der gælder for leverandørens etableringssted. Enhver justering af støtteintensiteten for store investeringsprojekter gælder også for den støtte, der beregnes for omkostningerne til leverandørværktøjer, som anses for at være en del af de samlede investeringsomkostninger ved initialinvesteringen.

4.1.1. Støtteberettigede omkostninger beregnet på basis af investeringsomkostninger

27. De erhvervede aktiver skal være nye aktiver, undtagen for små og mellemstore virksomheders vedkommende eller ved overtagelser af en virksomhed ⁽³⁵⁾.

28. For SMV'ers vedkommende kan op til 50 % af udgifterne til forundersøgelser eller konsulentbistand i tilknytning til investeringen også anses for at være støtteberettigede omkostninger.

29. For støtte ydet til store virksomheder til en gennemgribende ændring i produktionsprocessen gælder, at de støtteberettigede omkostninger skal overstige de tre forudgående regnskabsårs afskrivning på de aktiver, som er knyttet til den aktivitet, der skal moderniseres.

30. For støtte ydet til diversificering af en eksisterende virksomhed gælder, at de støtteberettigede omkostninger skal overstige den bogførte værdi af de aktiver, som bruges igen, med mindst 200 % i det regnskabsår, der gik forud for projektets påbegyndelse.

31. Udgifter til leje af materielle aktiver må medregnes, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Ved leje af jord og bygninger skal lejeaftalen have en løbetid på mindst fem år efter det tidspunkt, hvor investeringsprojektet forventes afsluttet, når det gælder store virksomheder, og tre år for SMV'er.
- 2) Hvad angår udstyr eller maskiner, skal der være tale om finansiel leasing, hvor støttemodtageren er forpligtet til at købe det pågældende aktiv efter leasingperiodens udløb.

32. I tilfælde af en initialinvestering som omhandlet i punkt 19, nr. 13), litra b), eller punkt 19, nr. 14), litra b), bør det i princippet kun være udgifterne til køb af aktiverne fra en tredjepart uden tilknytning til køberen, som medregnes. Hvis den oprindelige ejers familie eller en medarbejder overtager en lille virksomhed, gælder betingelsen om, at aktiverne skal købes af en tredjepart uden tilknytning til køberen, imidlertid ikke. Transaktionen skal gennemføres på markedsvilkår. Hvis overtagelsen af en virksomheds aktiver ledsages af en supplerende investering, der er berettiget til regionalstøtte, skal de støtteberettigede omkostninger, der er knyttet til denne supplerende investering, lægges til omkostningerne ved erhvervelse af virksomhedens aktiver.

⁽³⁴⁾ Leverandørværktøjer er en virksomhedserhvervelse (på koncernniveau) (eller egenproduktion) af maskiner, værktøj eller udstyr og tilhørende software, som erhverves (eller produceres) med henblik på brug uden for virksomhedens lokaler (på koncernniveau), som stilles til rådighed for udvalgte leverandører med henblik på produktion af produkter, der skal fremstilles i leverandørens lokaler, og som vil tjene som mellemprodukter i virksomhedens produktionsproces. Leverandørværktøjer forbliver den erhvervende virksomheds ejendom, men stilles til rådighed for leverandøren til de opgaver og på de betingelser, der er fastsat i en leveringsaftale eller en lignende aftale. De er knyttet til veldefinerede forarbejdnings- eller samleprocesser i en eller flere af virksomhedens lokaler (på koncernniveau) og skal eventuelt returneres til ejeren, når ordren er afsluttet, eller når en rammeaftale er udløbet eller opsgåt.

⁽³⁵⁾ Defineret i punkt 19, nr. 13) og 14).

33. For store virksomheders vedkommende er omkostninger til immaterielle aktiver kun støtteberettigede op til 50 % af initialinvesteringens samlede støtteberettigede investeringsomkostninger. For SMV'er er 100 % af omkostningerne til immaterielle aktiver støtteberettigede.

34. De støtteberettigede immaterielle aktiver, der kan medregnes med henblik på beregning af investeringsomkostningerne, skal fortsat være tilknyttet det berørte område og må ikke overføres til andre områder. I den forbindelse skal de immaterielle aktiver opfylde følgende betingelser:

- 1) De skal udelukkende anvendes i den virksomhed, der modtager støtten
- 2) De skal kunne afskrives
- 3) De skal erhverves fra tredjeparter uden tilknytning til køberen og på markedsvilkår
- 4) De skal indgå i den støttemodtagende virksomheds aktiver og forblive i det projekt, hvortil støtten ydes, i mindst fem år (tre år for SMV'er).

4.1.2. Støtteberettigede omkostninger beregnet på basis af lønomkostninger

35. Regionalstøtte kan også beregnes på basis af de forventede lønomkostninger, der er forbundet med den jobskabelse, som et initialinvesteringsprojekt vil resultere i. Støtten må kun kompensere for lønudgifterne i forbindelse med jobskabelsen, beregnet over to år, og den deraf følgende støtteintensitet må ikke overstige den maksimale gældende støtteintensitet i det pågældende område.

36. Når de støtteberettigede omkostninger beregnes på grundlag af de anslåede lønomkostninger som omhandlet i punkt 35, skal følgende betingelser være opfyldt:

- 1) Investeringsprojektet skal føre til jobskabelse.
- 2) Alle stillinger skal være besat senest tre år efter projektets afslutning.
- 3) Alle arbejdspladser, der skabes via investeringen, skal fastholdes i det relevante område i mindst fem år fra den dato, stillingen første gang blev besat, eller tre år for SMV'er.

4.2. Driftsstøtte

37. Støtteberettigede omkostninger til driftsstøtteordninger skal være fastlagt på forhånd og kunne tilskrives de problemer, der søges afhjulpet med støtten, som EØS-EFTA-staten har påvist.

38. [...].

5. FORENELIGHEDSVURDERING AF REGIONALSTØTTE

39. Tilsynsmyndigheden vil kun betragte en regional støtteforanstaltning for at være forenelig med EØS-aftalens artikel 61, stk. 3, hvis støtten bidrager til regional udvikling og samhørighed. Målet skal enten være at fremme den økonomiske udvikling i a)-områder eller udviklingen af c)-områder (afsnit 5.1) og desuden skal foranstaltningen opfylde følgende kriterier:

- 1) støttens tilskyndelsesvirkning: støtten skal ændre de berørte virksomheders adfærd på en sådan måde, at de gennemfører yderligere aktiviteter, som de ikke ville have gennemført uden støtten eller ville have gennemført i mere begrænset omfang, på en anden måde eller et andet sted (se afsnit 5.2)
- 2) behov for statslig indgriben: en statsstøtteforanstaltning skal målrettes de situationer, hvor støtten kan føre til en væsentlig forbedring, som markedsmekanismerne ikke i sig selv kan frembringe, f.eks. afhjælpning af et markedssvigt eller et retfærdigheds- eller samhørighedsproblem (se afsnit 5.3)
- 3) støtteforanstaltningens egnethed: statsstøtteforanstaltningen skal være et politisk virkemiddel, der egner sig til at opfylde dens mål (se afsnit 5.4)
- 4) støttens proportionalitet (mindst mulige støtte): støttebeløbet skal være begrænset til det minimum, som er nødvendigt for at stimulere til, at yderligere investeringer eller aktiviteter gennemføres inden for det pågældende område (se afsnit 5.5)

- 5) undgåelse af uforholdsmæssigt negativ påvirkning af konkurrencen og samhandelen mellem EØS-staterne: støttens negative virkninger for konkurrencen og samhandelen skal opvejes af de positive virkninger (se afsnit 5.6)
- 6) støttens gennemsigtighed: EØS-staterne, Tilsynsmyndigheden, de økonomiske aktører og offentligheden skal have nem adgang til al relevant lovgivning og alle relevante oplysninger om den støtte, som gives (afsnit 5.7).

40. Ved den samlede vurdering kan der desuden for visse kategorier af ordninger stilles krav om, at der foretages en efterfølgende evaluering af disse ordninger som beskrevet i afsnit 6. I sådanne tilfælde kan Tilsynsmyndigheden begrænse varigheden af ordningerne (sædvanligvis til højst fire år) med mulighed for efterfølgende genanmeldelse af deres forlængelse.

41. Hvis en statsstøtteforanstaltning, de betingelser, der er knyttet hertil (herunder dens finansieringsmetode, når den udgør en integreret del af statsstøtteforanstaltningen), eller den aktivitet, den finansierer, medfører en tilsidesættelse af en relevant bestemmelse i EØS-retten, kan støtten ikke erklæres forenelig med EØS-aftalen ⁽³⁶⁾.

5.1. Bidrag til regional udvikling og territorial samhørighed

42. Det primære formål med regionalstøtte er at skabe økonomisk udvikling i de ugunstigt stillede områder i EØS. Ved at fremme og lette en bæredygtig udvikling af støtteberettigede områder forbedrer støtten den økonomiske og sociale samhørighed ved at mindske forskellene i udviklingsniveauet mellem forskellige områder.

5.1.1. Investeringsstøtteordninger

43. Regionalstøtteordninger bør udgøre en integreret del af en regional udviklingsstrategi med klart definerede mål.

44. EØS-EFTA-staterne skal godtgøre, at ordningen stemmer overens med og bidrager til udviklingsstrategien for det pågældende område. I forbindelse hermed vil EØS-EFTA-staterne kunne henholde sig til evalueringer af tidligere statsstøtteordninger, konsekvensanalyser udarbejdet af de støttetildelende myndigheder eller ekspertudtalelser. For at sikre, at støtteordningen bidrager til udviklingsstrategien, skal den indeholde en metode, der sætter de støtteydende myndigheder i stand til at prioritere og udvælge de investeringsprojekter, der opfylder støtteordningens målsætninger (f.eks. med en formel pointgivningsmetode).

45. Der kan iværksættes regionale støtteordninger i a)-områder for at understøtte SMV'ers eller store virksomheders initialinvesteringer. I c)-områder kan der iværksættes ordninger til understøttelse af SMV'ers initialinvesteringer og store virksomheders initialinvesteringer, der skaber en ny økonomisk aktivitet.

46. Hvor der er tale om støtte ydet til individuelle investeringsprojekter inden for rammerne af en støtteordning, skal den støtteydende myndighed kontrollere, at det udvalgte projekt vil bidrage til realisering af ordningens mål og dermed fremme udviklingsstrategien i det pågældende område. I den forbindelse bør EØS-EFTA-staterne henholde sig til de oplysninger, som støtteansøgeren har givet i ansøgningsformularen, hvor investeringens positive indvirkning på det pågældende område er beskrevet ⁽³⁷⁾.

47. For at sikre, at investeringerne kommer til at yde et reelt og vedvarende bidrag til udviklingen i det berørte område, skal investeringen opretholdes i området i mindst fem år, og for SMV'ers vedkommende i mindst tre år, efter investeringens afslutning ⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Se dom af 19. september 2000, Tyskland mod Kommissionen, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, præmis 78, og dom af 22. december 2008, Régie Networks mod Rhone Alpes Bourgogne, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, præmis 94-116.

⁽³⁷⁾ Se bilag VII.

⁽³⁸⁾ Pligten til at opretholde investeringen i det pågældende område i mindst fem år (tre år for SMV'er) bør ikke være til hinder for, at man udskifter anlæg eller udstyr, der i løbet af denne minimumsperiode forældes eller går i stykker, forudsat at den økonomiske aktivitet opretholdes i området i denne periode. Der kan dog ikke ydes regionalstøtte til en sådan udskiftning af anlæg eller udstyr.

48. For at sikre, at investeringen er bæredygtig, skal EØS-EFTA-staten sikre, at støttemodtageren yder et finansielt bidrag på mindst 25 % ⁽³⁹⁾ af de støtteberettigede omkostninger med egne midler eller via fremmedfinansiering i en form, der ikke omfatter nogen offentlig støtte ⁽⁴⁰⁾.

49. For at forhindre, at statsstøtteforanstaltninger fører til miljøskader, skal EØS-EFTA-staterne desuden sikre, at EØS' miljølovgivning overholdes, herunder især at der gennemføres en miljøkonsekvensundersøgelse, når dette kræves i lovgivningen. Staterne skal også sikre, at alle relevante tilladelser er indhentet.

5.1.2. Anmeldelsespligtig individuel investeringsstøtte

50. EØS-EFTA-staterne kan dokumentere bidraget fra anmeldelsespligtig individuel investeringsstøtte ved hjælp af en række indikatorer, jf. nedenfor, som kan være både direkte (f.eks. antal direkte skabte nye arbejdspladser) og indirekte (f.eks. lokal innovation):

- 1) Antallet af arbejdspladser, der direkte skyldes investeringen, er en vigtig indikator for, hvor godt støtteforanstaltningen bidrager til regional udvikling og samhørighed. Ved vurderingen tages der også hensyn til arbejdspladsernes kvalitet og levetid samt til kvalifikationsniveauet.
- 2) Et endnu større antal arbejdspladser kan skabes inden for nettet af lokale (under)leverandører og dermed bidrage til en bedre integrering af investeringen i området og videregående afsmittningseffekt. Ved vurderingen tages der derfor også hensyn til antallet af skabte indirekte arbejdspladser.
- 3) Et løfte fra støttemodtageren om at ville iværksætte et større antal uddannelseskurser til forbedring af arbejdsstyrkens (generelle og specifikke) kvalifikationer vil blive betragtet som en faktor, der bidrager til regional udvikling og samhørighed. Der vil også blive lagt vægt på praktik- og lærepladser, især til unge, og uddannelse, der forbedrer arbejdsstyrkens kompetencer og beskæftigelsesmuligheder uden for virksomheden.
- 4) Der kan opstå eksterne stordriftsfordele og andre virkninger, der er gavnlige set fra et regionaludviklingssynspunkt som følge af nærheden (klyngeeffekten). Klyngeeffekten mellem virksomheder inden for samme branche vil sætte de individuelle fabrikker i stand til at opnå en højere specialiseringsgrad og dermed større effektivitet. Betydningen af denne indikator i relation til støttens bidrag til regional udvikling og samhørighed afhænger imidlertid af, hvor udviklet denne virksomhedsklynge er.
- 5) Investeringer konkretiserer teknisk viden og kan være en kilde til betydelig teknologioverførsel (videnafsmittning). Især investeringer i teknologiintensive brancher vil kunne resultere i overførsel af viden til det pågældende område. I denne forbindelse tillægges videnformidlingsniveau og specificitet også stor betydning.
- 6) Hvor meget et projekt bidrager til områdets muligheder for at skabe ny teknologi gennem lokal innovation, indgår også i vurderingen. Samarbejde med lokale forsknings- og videnformidlingsorganisationer såsom universiteter eller forskningsinstitutter kan i den forbindelse betragtes som positivt.
- 7) Investeringens varighed og udsigten til fremtidige opfølgende investeringer er et tegn på en virksomheds varige engagement i det pågældende område.

51. EØS-EFTA-staterne kan henvise til støttemodtagerens forretningsplan, som kan give oplysninger om, hvor mange arbejdspladser der vil blive skabt, hvor høje lønningerne bliver (afsmittningseffekt i kraft af højere indkomster i de enkelte husstande), hvor stort et salg de lokale producenter kan forvente, og hvor stor en omsætning investeringen vil generere til gavn for området, eventuelt i form af et højere skatteprovenu.

52. Kravene i punkt 47-49 gælder for anmeldelsespligtig individuel investeringsstøtte.

⁽³⁹⁾ [...].

⁽⁴⁰⁾ Dette er ikke tilfældet, hvor der er tale om f.eks. rentefrie lån, offentlige egenkapitallån eller offentlige kapitalindskud, som ikke stemmer overens med det markedsøkonomiske investorprincip, statsgarantier med elementer af statsstøtte eller offentlig støtte ydet inden for rammerne af de minimis-reglen.

53. Ved ad hoc-støtte ⁽⁴¹⁾ skal EØS-EFTA-staterne — ud over de krav, der er fastsat i punkt 50-52 — dokumentere, at projektet stemmer overens med og bidrager til udviklingsstrategien for det pågældende område.

5.1.3. Driftsstøtteordninger

54. Driftsstøtteordninger anses kun for at fremme udviklingen af ugunstigt stillede områder, hvis disse områders udfordringer er tydeligt defineret på forhånd. Vanskelighederne ved at tiltrække eller fastholde økonomisk aktivitet kan være så alvorlige eller permanente, at investeringsstøtte alene ikke er tilstrækkeligt til at skabe udvikling i disse områder.

55. I forbindelse med støtte til mindskelse af visse specifikke vanskeligheder for SMV'er i a)-områder skal EØS-EFTA-staterne dokumentere tilstedeværelsen og omfanget af sådanne vanskeligheder og godtgøre, at en driftsstøtteordning er nødvendig, fordi vanskelighederne ikke kan afhjælpes med investeringsstøtte.

56. [...].

57. Hvad angår driftsstøtte, der skal forebygge eller mindske affolkningen i tyndt og meget tyndt befolkede områder, skal EØS-EFTA-staterne dokumentere risikoen for affolkning, hvis der ikke ydes driftsstøtte.

5.2. Tilskyndelsesvirkning

5.2.1. Investeringsstøtte

58. Regionalstøtte kan kun anses for at være forenelig med EØS-aftalen, hvis den har en tilskyndelsesvirkning. Statsstøtte anses for at have en tilskyndelsesvirkning, når den ændrer en virksomheds adfærd på en sådan måde, at den iværksætter yderligere aktiviteter, der bidrager til udviklingen i et område, og som den ikke ville have iværksat uden støtten, eller som den kun ville have iværksat i mere begrænset omfang eller et andet sted. Støtten må ikke gå til dækning af omkostningerne ved en aktivitet, som virksomheden under alle omstændigheder ville have iværksat, eller kompensere for den normale forretningsmæssige risiko ved en økonomisk aktivitet.

59. Tilskyndelsesvirkningen kan dokumenteres på to måder:

- 1) støtten tilskynder til at træffe en positiv beslutning om at investere i det pågældende område, da investeringen ellers ikke ville være tilstrækkeligt rentabel for støttemodtageren nogen steder i EØS ⁽⁴²⁾ (*scenarie 1, investeringsbeslutningen*)
- 2) støtten tilskynder til at placere en planlagt investering i det pågældende område frem for et andet, fordi den udligner de nettoulemper og de nettoomkostninger, der er forbundet med at investere i det pågældende område (*scenarie 2, placeringsbeslutningen*).

60. Hvis støtten ikke ændrer støttemodtagerens adfærd ved at tilskynde til (yderligere) initialinvesteringer i det pågældende område, må den samme investering antages at ville finde sted i området også uden støtten. Støtten vil således ikke være forbundet med nogen tilskyndelse til at nå målet om regional udvikling og samhørighed og kan ikke godkendes som værende forenelig med EØS-aftalen i henhold til disse retningslinjer.

61. Er der tale om regionalstøtte, som ydes med midler fra samhørighedsfondene i a)-områder til investeringer, der er nødvendige for at opfylde normer og standarder fastsat i EØS-lovgivningen, kan støtten dog anses for at have en tilskyndelsesvirkning, hvis det uden støtten ikke ville have været tilstrækkeligt rentabelt for støttemodtageren at foretage investeringen i det pågældende område, og det ville medføre lukning af en eksisterende virksomhed i området.

⁽⁴¹⁾ Ad hoc-støtte er underlagt de samme krav som individuel støtte ydet inden for rammerne af en støtteordning, medmindre andet er nævnt.

⁽⁴²⁾ Sådanne investeringer kan bane vejen for yderligere investeringer, der vil være rentable uden yderligere støtte.

5.2.1.1. Investeringsstøtteordninger

62. Et individuelt investeringsprojekt må ikke påbegyndes, før ansøgningsformularen er indsendt.

63. Hvis projektet påbegyndes, før ansøgningsformularen er indsendt, vil enhver støtte ydet til det pågældende projekt blive betragtet som uforenelig med EØS-aftalen.

64. EØS-EØS-EFTA-staterne skal indsende en standardansøgningsformular, der som minimum indeholder alle de i bilag VII anførte oplysninger. På denne ansøgningsformular skal SMV'er og store virksomheder give en kontrafaktisk redegørelse for, hvad der ville ske, hvis de ikke havde fået støtten, og oplyse, hvilket af de i punkt 59 beskrevne scenarier der er tale om.

65. Desuden skal store virksomheder fremlægge dokumentation for den kontrafaktiske situation, der beskrives i ansøgningsformularen. SMV'er er ikke omfattet af en sådan forpligtelse i forbindelse med anmeldelsespligtig støtte, der er ydet i henhold til en ordning.

66. Troværdigheden af denne beskrivelse af den kontrafaktiske situation skal kontrolleres af den støtteydende myndighed, som skal bekræfte, at regionalstøtten har den krævede tilskyndelsesvirkning i overensstemmelse med et af de scenarier, der er beskrevet i punkt 59. Beskrivelsen af den kontrafaktiske situation er troværdig, hvis den er realistisk og baseret på de beslutningsparametre, der var gældende på det tidspunkt, hvor støttemodtageren traf sin investeringsbeslutning.

5.2.1.2. Anmeldelsespligtig individuel investeringsstøtte

67. Ud over de krav, der stilles i punkt 62-66, skal EØS-EFTA-staterne for så vidt angår anmeldelsespligtig individuel støtte fremlægge klar dokumentation for, at støtten faktisk har indvirkning på investeringsbeslutningen eller valget af placering ⁽⁴³⁾. De skal tydeligt angive, hvilket af scenarierne i punkt 59 der er tale om. For at muliggøre en grundig vurdering skal EØS-EFTA-staterne ikke blot fremlægge oplysninger om det støttemodtagende projekt, men også give en udtømmende beskrivelse af det kontrafaktiske scenarie, dvs. den situation, hvor ansøgeren ikke modtager støtte fra nogen offentlig myndighed i EØS.

68. I *scenarie 1* vil EØS-EFTA-staterne kunne dokumentere, at støtten har en tilskyndelsesvirkning ved at fremlægge dokumentation fra virksomheden, der viser, at investeringen ikke ville være tilstrækkeligt rentabel uden støtten.

69. I *scenarie 2* vil EØS-EFTA-staterne kunne dokumentere, at støtten har en tilskyndelsesvirkning ved at fremlægge dokumentation fra virksomheden, der viser, at den har sammenlignet omkostninger og fordele ved placering i den støttemodtagende region med omkostninger og fordele ved placering i de(t) alternative område(r). Tilsynsmyndigheden kontrollerer, om disse sammenligninger er realistiske.

70. EØS-EFTA-staterne opfordres til at fremlægge ægte og officielle bestyrelsesdokumenter, risikoanalyser (herunder en vurdering af placeringsspecifikke risici), finansielle rapporter, interne forretningsplaner, ekspertudtalelser samt andre undersøgelser vedrørende det pågældende investeringsprojekt. Disse dokumenter skal stemme tidsmæssigt overens med beslutningsprocessen vedrørende investeringen eller dens placering. Også efterspørgselsprognoser, omkostningsprognoser, finansielle prognoser, dokumenter, der forelægges et investeringsudvalg, og hvori der gøres rede for investeringsscenarier, samt dokumenter, der stilles til rådighed for de finansielle markeder, kan hjælpe EØS-EFTA-staterne med at dokumentere tilskyndelsesvirkningen.

⁽⁴³⁾ De kontrafaktiske scenarier er beskrevet i punkt 64.

71. I denne sammenhæng — og navnlig i relation til *scenario 1* — vil rentabilitetsvurderingen kunne baseres på almindeligt anvendte metoder inden for den pågældende branche, bl.a. metoder til at evaluere projektets nettonutidsværdi (Net Present Value — NPV) ⁽⁴⁴⁾, det interne afkast (internal rate of return — IRR) ⁽⁴⁵⁾ og afkastet af den investerede kapital (return on capital employed — ROCE). Projektets rentabilitet skal sammenholdes med støttemodtagerens normale krav til afkast ved andre investeringsprojekter af samme type. Hvor et sådant benchmark ikke findes, skal projektets rentabilitet sammenholdes med støttemodtagerens samlede kapitalomkostninger eller det sædvanlige afkast i den pågældende branche.

72. Hvis støtten ikke får den støttemodtagende virksomhed til at ændre adfærd og stimulerer til (yderligere) investering i området, foreligger der ingen positiv effekt for området. Hvor det fremgår, at den samme investering ville være blevet gennemført i området, selv om støtten ikke var blevet tildelt, vil støtten derfor ikke blive betragtet som forenelig med EØS-aftalen.

5.2.2. Driftsstøtteordninger

73. Ved driftsstøtteordninger anses støtten for at have en tilskyndelsesvirkning, hvis den økonomiske aktivitet i det pågældende område uden støtten må antages at ville blive betydeligt reduceret på grund af de problemer, støtten har til formål at afhjælpe.

74. Tilsynsmyndigheden vil derfor anse driftsstøtten for at tilskynde til yderligere økonomisk aktivitet i området, hvis EØS-EFTA-staten har dokumenteret eksistensen og det betydelige omfang af de pågældende problemer i området (se punkt 54-57).

5.3. Behov for statslig indgriben

75. For at kunne vurdere, om støtten er nødvendig for at kunne opfylde målet om regional udvikling og samhørighed, er det nødvendigt forinden at diagnosticere problemet. Statsstøtte bør kun ydes i de situationer, hvor støtten kan føre til en væsentlig forbedring, som markedet ikke kan tilvejebringe. Det gælder ikke mindst i en kontekst, hvor der kun er begrænsede offentlige midler til rådighed.

76. Statsstøtteforanstaltninger kan under visse omstændigheder korrigere markedssvigt og derved bidrage til at gøre markederne mere velfungerende og styrke konkurrenceevnen. Hvis markederne skaber positive resultater, men disse betragtes som utilfredsstillende ud fra et retfærdigheds- eller samhørighedssynspunkt, kan statsstøtte desuden anvendes til at opnå et mere ønskeligt og retfærdigt markedsresultat.

77. Hvad angår støtte til udvikling af områder, der er opført på regionalstøttekortet i overensstemmelse med reglerne i disse retningslinjers afsnit 7, finder Tilsynsmyndigheden, at markedsmekanismerne i disse områder ikke leverer resultater, der fører til et tilstrækkeligt niveau af økonomisk udvikling og samhørighed, men kræver statslig indgriben. Derfor anses støtte ydet i disse områder for nødvendig.

5.4. Regionalstøttes formålstjenlighed

78. Støtteforanstaltningen skal være et politikredskab, der egner sig til at opfylde det pågældende politiske mål. En støtteforanstaltning vil ikke blive anset for forenelig med EØS-aftalen, hvis det samme positive bidrag til regional udvikling og samhørighed kan opnås med mindre fordrejende politiske virkemidler eller støtteforanstaltninger.

⁽⁴⁴⁾ Projektets nettonutidsværdi er forskellen mellem de positive og negative pengestrømme i investeringens levetid, tilbagediskonteret til deres aktuelle værdi (typisk ved brug af kapitalomkostningerne).

⁽⁴⁵⁾ Det interne afkast er ikke baseret på den bogførte indtjening i et bestemt år, men på de fremtidige pengestrømme, som investoren forventer at opnå i hele investeringsperioden. Det defineres som den diskonteringssats, for hvilken nettonutidsværdien af en pengestrøm er lig med nul.

5.4.1. Formålstjenlighed i forhold til alternative politiske virkemidler

5.4.1.1. Investeringsstøtte

79. Regional investeringsstøtte er ikke det eneste politikredskab, der står til rådighed for EØS-EFTA-staterne, når de ønsker at fremme investeringer og jobskabelse i støtteberettigede områder. EØS-EFTA-staterne kan også gøre brug af andre foranstaltninger såsom infrastrukturudvikling, forbedring af den almene og den faglige uddannelse og forbedring af erhvervslivets rammevilkår.

80. Når EØS-EFTA-staterne anmelder en investeringsstøtteordning, skal de angive, hvorfor regionalstøtte er et velegnet instrument til at udvikle området.

81. Hvis en EØS-EFTA-stat beslutter at indføre en sektorstøtteordning, skal den dokumentere fordelene ved at gøre dette i stedet for at anvende en tværgående ordning eller andre politikredskaber.

82. Tilsynsmyndigheden vil især lægge vægt på de konsekvensanalyser af den foreslåede støtteordning, som EØS-EFTA-staterne fremlægger. Den kan ligeledes tage hensyn til resultaterne af de efterfølgende evalueringer, der er beskrevet i afsnit 6, for at vurdere hensigtsmæssigheden af den foreslåede ordning.

83. I tilfælde af ad hoc-investeringsstøtte skal EØS-EFTA-staterne dokumentere, hvordan støtten bedre kan bidrage til udviklingen af området end støtte inden for rammerne af en støtteordning eller andre typer foranstaltninger.

5.4.1.2. Driftsstøtteordninger

84. EØS-EFTA-staterne skal dokumentere, at støtten er formålstjenlig til realisering af ordningens mål med hensyn til de problemer, den har til formål at afhjælpe. Med henblik på at dokumentere støttens formålstjenlighed kan EØS-EFTA-staterne beregne støttebeløbet på forhånd som et fast beløb til dækning af meromkostningerne i en given periode, så virksomhederne tilskyndes til at holde omkostningerne nede og udvikle deres forretning på en mere effektiv måde ⁽⁴⁶⁾.

5.4.2. Formålstjenlighed i forhold til andre støtteinstrumenter

85. Regionalstøtte kan ydes i en række forskellige former. EØS-EFTA-staterne skal imidlertid sikre, at støtten ydes i den form, der må antages at skabe den mindste forurening af samhandelen og konkurrencen. Hvis støtten ydes i en form, hvor der er tale om en direkte økonomisk fordel (f.eks. direkte tilskud, fritagelser for eller nedsættelser af afgifter eller socialsikrings- eller andre obligatoriske bidrag eller salg af fast ejendom, varer eller tjenester til favorable priser), skal EØS-EFTA-staterne dokumentere, hvorfor andre, potentielt mindre forurende former for støtte såsom tilbagebetalingspligtige tilskud eller støtte baseret på lån eller kapitalinstrumenter (f.eks. rentefrattede lån eller rentetilskud, statsgarantier, erhvervelse af kapitalinteresser eller alternative kapitalindsprøjtninger på favorable vilkår) ikke er formålstjenlige.

86. Resultaterne af efterfølgende evalueringer kan som beskrevet i afsnit 6 indgå i vurderingen af den foreslåede støtteordnings formålstjenlighed.

5.5. Støttebeløbets proportionalitet (begrænsning af støtten til et nødvendigt minimum)

5.5.1. Investeringsstøtte

87. Regionalstøtten skal være begrænset til det minimum, der er nødvendigt for at stimulere yderligere investeringer eller aktiviteter i det pågældende område.

88. For at skabe forudsigelighed og lige vilkår har Tilsynsmyndigheden desuden fastsat maksimale støtteintensiteter ⁽⁴⁷⁾ for investeringsstøtte.

⁽⁴⁶⁾ Hvis der er stor usikkerhed om den fremtidige omkostnings- og indtægtsudvikling og en betydelig informationsasymmetri, vil den offentlige myndighed måske ønske at anvende kompensationsmodeller, der ikke fuldt ud er baseret på forhåndsberegninger, men derimod en blanding af forudgående og efterfølgende beregninger (f.eks. med tilbagebetalingsklausuler, der åbner mulighed for at få andel i uforudsete gevinster).

⁽⁴⁷⁾ Se afsnit 7.4 om regionalstøttekort.

89. For et initialinvesteringsprojekt skal den maksimale støtteintensitet og det maksimale støttebeløb ⁽⁴⁸⁾ (justeret støttebeløb ⁽⁴⁹⁾) og den dertil knyttede nedsatte støtteintensitet for et stort investeringsprojekt) beregnes af den støtteydende myndighed ved tildelingen af støtten eller ved anmeldelsen af støtten til Tilsynsmyndigheden, alt efter hvad der indtræffer først.

90. Da det er sandsynligt, at store investeringsprojekter vil føre til større konkurrence- og samhandelsfordrejninger, må støttebeløbet til disse projekter ikke overstige det justerede støttebeløb.

91. Når initialinvesteringen er en del af et enkelt investeringsprojekt, og det enkelte investeringsprojekt er et stort investeringsprojekt, må støttebeløbet til det enkelte investeringsprojekt ikke overstige det justerede støttebeløb. Den vekselkurs og kalkulationsrente, der skal anvendes i forbindelse med denne regel, er den, der gælder på tidspunktet for tildelingen af støtte til det første projekt i det enkelte investeringsprojekt.

92. De maksimale støtteintensiteter tjener et dobbelt formål.

93. For anmeldelsespligtige støtteordninger fungerer disse maksimale støtteintensiteter for det første som sikre havne for SMV'er: Så længe støtteintensiteten holdes under den tilladte maksimale intensitet, anses støtten for at være forholdsmæssig.

94. I alle andre tilfælde bruges de maksimale støtteintensiteter som loft i den nettomeromkostningstilgang, der er beskrevet i punkt 95-97.

95. Som hovedregel vil Tilsynsmyndigheden anse anmeldelsespligtig individuel støtte for at være begrænset til det nødvendige minimum, hvis støttebeløbet svarer til de nettomeromkostninger, der er forbundet med at investere i det pågældende område, i forhold til den kontrafaktiske situation uden støtten ⁽⁵⁰⁾ med de maksimale støtteintensiteter som loft. Ved investeringsstøtte, der ydes til store virksomheder inden for rammerne af en anmeldelsespligtig støtteordning, skal EØS-EFTA-staterne ligeledes sikre sig, at støtten begrænses til et minimum ud fra en »nettomeromkostningsbetragtning« med de maksimale støtteintensiteter som loft.

96. I *scenarie 1*-situationer (investeringsbeslutninger) må støttebeløbet derfor ikke overstige det minimum, der er nødvendigt for at gøre projektet tilstrækkeligt rentabelt, dvs. at støttebeløbet ikke må generere et større internt afkast, end virksomheden normalt opnår ved andre investeringsprojekter af samme type, eller, såfremt til rådighed, at støttebeløbet ikke må generere et større internt afkast end støttemodtagerens samlede kapitalomkostninger eller det sædvanlige afkast i den pågældende branche.

97. I *scenarie 2*-situationer (placeringsbeslutninger) må støttebeløbet ikke overstige differencen mellem investeringens nettonutidsværdi i det pågældende område og nettonutidsværdien i det alternative område. Alle relevante omkostninger og fordele skal medtages i beregningerne, herunder for eksempel administrationsomkostninger, transportomkostninger, uddannelsesomkostninger, der ikke dækkes af uddannelsesstøtte, og lønforskelle. Ligger det alternative område imidlertid inden for EØS, må der imidlertid ikke tages hensyn til støtte ydet i det pågældende område.

98. Vurderingen af, om støtten står i et rimeligt forhold til formålet, kan også baseres på beregninger til vurdering af støttens tilskyndelsesvirkning. EØS-EFTA-staterne skal godtgøre, at støtten står i et rimeligt forhold til formålet med dokumentation herfor, f.eks. af den i punkt 70 omhandlede art.

99. Der er mulighed for at yde investeringsstøtte samtidigt under flere regionalstøtteordninger eller i kumulation med ad hoc-regionalstøtte, men den samlede støtte fra alle kilder må ikke overstige den maksimale støtteintensitet pr. projekt, som skal beregnes på forhånd af den første støtteydende myndighed. Enhver anden statsstøtte til de samme støtteberettigede omkostninger, hvad enten de overlapper delvist eller helt, må kun kumuleres, hvis den ikke medfører en overskridelse af den maksimale støtteintensitet eller det maksimale støttebeløb, der finder anvendelse på denne støtte efter de gældende tematiske regler. Der skal foretages kontrol af kumulationen, både når støtten ydes, og når den udbetales ⁽⁵¹⁾. Hvis EØS-EFTA-staten tillader, at statsstøtte under én ordning kumuleres med statsstøtte under andre ordninger, skal den for hver ordning specificere, hvordan overholdelsen af betingelserne i dette punkt sikres.

⁽⁴⁸⁾ Udtrykt som bruttosubventionsækvivalent.

⁽⁴⁹⁾ *Idem.*

⁽⁵⁰⁾ Ved sammenligning af kontrafaktiske scenarier skal støtten diskonteres med samme faktor som de tilsvarende investeringsscenarier og kontrafaktiske scenarier.

⁽⁵¹⁾ Kravet om, at den maksimalt tilladte støtteintensitet pr. projekt skal beregnes på forhånd af den støttetildelende myndighed, finder ikke anvendelse, hvis støtten ydes via en eller flere automatiske skatteordninger i form af en skattefordel. I denne situation er der i princippet ikke mulighed for at kontrollere, hvorvidt der er tale om kumulation af støtte, når støtten ydes, og kontrollen skal foretages, når støtten udbetales.

100. Hvad angår initialinvesteringer, som er knyttet til det europæiske territoriale samarbejde (ETS-projekter), og som opfylder kriterierne i forordningen om de særlige bestemmelser for målet om europæisk territorielt samarbejde (Interreg) ⁽⁵²⁾, gælder den støtteintensitet, der gælder for det område, hvor initialinvesteringen er placeret, for alle støttemodtagere, der deltager i projektet. Hvis initialinvesteringen er placeret i to eller flere støttede områder, er den maksimale støtteintensitet for initialinvesteringen den, der gælder i det støttede område, hvor størstedelen af de støtteberettigede omkostninger opstår. Initialinvesteringer, der foretages af store virksomheder i c)-områder, kan kun modtage regionalstøtte inden for rammerne af det europæiske territoriale samarbejde, hvis der er tale om initialinvesteringer, som skaber ny økonomisk aktivitet.

5.5.2. Driftsstøtteordninger

101. EØS-EFTA-staterne skal godtgøre, at støtteniveauet står i et rimeligt forhold til de problemer, der søges afhjulpel med støtten.

102. EØS-EFTA-staterne skal navnlig opfylde følgende betingelser:

- 1) støtten skal ydes til dækning af et sæt på forhånd beregnede støtteberettigede omkostninger, som i fuldt omfang kan tilskrives de problemer, der søges afhjulpel med støtten, hvilket skal godtgøres af EØS-EFTA-staten
- 2) støtten skal være begrænset til en bestemt andel af disse på forhånd beregnede støtteberettigede omkostninger og må ikke overstige dem
- 3) det støttebeløb, der ydes til hver støttemodtager, skal være proportionalt med størrelsen af de problemer, der reelt gør sig gældende for denne støttemodtager.

103. Støtte, der ydes til mindskelse af visse specifikke problemer for SMV'er i a)-områder, skal nedtrappes i løbet af ordningens varighed ⁽⁵³⁾. Dette gælder ikke for ordninger, der forebygger affolkning i tyndt befolkede og meget tyndt befolkede områder.

5.6. Undgåelse af uforholdsmæssigt negativ påvirkning af konkurrencen og samhandelen

104. Hvis støtten skal kunne anses for at være forenelig med EØS-aftalen, skal de negative virkninger i form af forurening af konkurrencen og påvirkning af samhandelen mellem EØS-EFTA-staterne være begrænsede, og de må ikke opveje støttens positive virkning i en grad, der vil være i strid med den fælles interesse.

5.6.1. Generelle betragtninger

105. I den samlede afvejning af støttens positive virkninger (afsnit 5.1) og dens negative indvirkning på konkurrencen og samhandelen kan Tilsynsmyndigheden, hvor det er relevant, tage hensyn til, at støtten ud over dens bidrag til regional udvikling og samhørighed har andre positive virkninger. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis det fastslås, at initialinvesteringen ud over at skabe lokale arbejdspladser, nye aktiviteter og/eller lokale indtægter bidrager væsentligt til især den digitale omstilling eller omstillingen til miljømæssigt bæredygtige aktiviteter, herunder overgangen til kulstoffattige, klimaneutrale eller klimarobuste aktiviteter. Tilsynsmyndigheden vil være særlig opmærksom på artikel 3 i EU's klassificeringsforordning, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 ⁽⁵⁴⁾, herunder princippet om ikke at gøre væsentlig skade, eller andre sammenlignelige metoder. Som led i vurderingen af den negative indvirkning på konkurrencen og samhandelen kan Tilsynsmyndigheden desuden, hvor det er relevant, tage hensyn til de negative eksterne virkninger af den støttede aktivitet, når sådanne eksterne virkninger påvirker konkurrencen og samhandelen mellem EØS-stater på en måde, der strider mod den fælles interesse ved at skabe eller forværre ineffektivitet på markedet ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁵²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1299/2013 af 17. december 2013 om særlige bestemmelser for støtte fra Den Europæiske Udviklingsfond til målet om europæisk territorielt samarbejde (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 259) eller en forordning med særlige bestemmelser for målet om europæisk territorielt samarbejde (Interreg), der finder anvendelse på programmeringsperioden 2021-2027, alt efter hvad der gælder for en given initialinvestering.

⁽⁵³⁾ Det gælder også ved anmeldelse af driftsstøtteordninger med henblik på forlængelse af eksisterende støtteforanstaltninger.

⁽⁵⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/852 af 18. juni 2020 om fastlæggelse af en ramme til fremme af bæredygtige investeringer og om ændring af forordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13).

⁽⁵⁵⁾ Dette kan også være tilfældet, hvis støtten forårsager anvendelsen af økonomiske instrumenter, der er indført for at internalisere sådanne negative eksterne virkninger (f.eks. ved at påvirke prissignaler fra EU's emissionshandelssystem eller et lignende instrument).

106. Med hensyn til negative virkninger kan regionalstøtte give anledning til to hovedtyper af potentiel fordrejning af konkurrencen og samhandelen. Der kan være tale om fordrejninger på produktmarkeder og om placeringseffekter. Begge former for fordrejning kan føre til ineffektiv allokering (underminering af det indre markeds økonomiske ydeevne) og fordelingsproblemer (økonomiske aktiviteter fordelt på tværs af områder).

107. En af de skadelige virkninger, statsstøtte kan have, er, at den kan forhindre markedet i at virke effektivt med hensyn til at belønne de mest effektive producenter og presse de mindst effektive til at blive mere effektive, reorganisere sig eller forlade markedet. Statsstøtte, der medfører en betydelig kapacitetsforøgelse på et underpræsterende marked, kan fordreje konkurrencen uforholdsmæssigt, da skabelse eller opretholdelse af overkapacitet kan lægge pres på fortjenstmargenerne, reducere konkurrenternes investeringer eller endda føre til, at konkurrenterne forlader markedet. Der kan således opstå en situation, hvor konkurrenter, der ellers ville have kunnet klare sig, fortrænges fra markedet. Det kan også afholde andre virksomheder fra at gå ind på eller ekspandere på markedet og mindske konkurrenternes incitamenter til at innovere. Denne situation kan skabe ineffektive markedsstrukturer, der også vil være skadelige for forbrugerne på lang sigt. Støttens tilgængelighed kan desuden få potentielle støttemodtagere til at blive for bekvemmelige eller tage for store risici. Det vil sandsynligvis have en negativ indvirkning på sektorens samlede resultater på lang sigt.

108. Støtten kan desuden have en fordrejende virkning ved at øge eller fastholde støttemodtagerens stærke markedsposition. Selv i de tilfælde, hvor støtten ikke direkte styrker en betydelig markedsposition, kan den alligevel gøre det indirekte ved at afholde eksisterende konkurrenter fra at ekspandere, fremprovokere deres udtræden af markedet eller afholde nye konkurrenter fra at komme ind på markedet.

109. Bortset fra fordrejninger på produktmarkederne ligger det også grundlæggende i regionalstøttens natur at påvirke placeringen af den økonomiske aktivitet. Hvis et område som følge af statsstøtte tiltrækker investeringer, er der et andet område, som går glip af disse investeringer. De negative virkninger i de områder, som støtten influerer på, kan tage form af nedsat økonomisk aktivitet og tab af arbejdspladser, bl.a. arbejdspladser til underleverandører. Der kan også være negative virkninger i form af tab af positive eksternaliteter (f.eks. klyngeeffekt, videnafsmittning, uddannelse).

110. Regionalstøttens geografiske specificitet gør, at den adskiller sig fra andre former for horisontal støtte. Et særligt kendetegn ved regionalstøtte er, at formålet er at påvirke investorenes beslutning om, hvor investeringsprojekter skal placeres. Regionalstøtte, der opvejer de meromkostninger, som en regions begrænsninger afføder, og bidrager til øgede investeringer i støtteberettigede områder uden at trække dem væk fra andre tilsvarende eller mindre udviklede støtteberettigede områder, bidrager dermed ikke blot til områdets udvikling, men også til samhørigheden, og er dermed i sidste ende til gavn for hele EØS. De negative placeringsvirkninger, som regionalstøtte kan have, begrænses allerede i et vist omfang af regionalstøttekortene, som i overensstemmelse med målsætningerne for regional økonomisk udvikling og samhørighedspolitikken opstiller en oversigt over områder, der er regionalstøtteberettigede, og de tilladte maksimale støtteintensiteter. Det er dog fortsat vigtigt at forstå, hvad der ville ske uden støtten for at vurdere støttens indvirkning på områdets udvikling og på samhørighed.

5.6.2. Åbenbare negative virkninger for konkurrencen og samhandelen

111. Tilsynsmyndigheden har identificeret en række situationer, hvor den regionale investeringsstøttes negative konsekvenser for konkurrencen og samhandelen mellem EØS-staterne klart overstiger de positive virkninger, så støtten sandsynligvis ikke kan erklæres forenelig med EØS-aftalen.

5.6.2.1. Skabelse af overkapacitet på et marked i absolut tilbagegang

112. Som anført i punkt 107 tager Tilsynsmyndigheden for at vurdere støttens negative virkninger hensyn til den ekstra produktionskapacitet, der skabes af projektet, når markedet underpræsterer.

113. Når der er risiko for, at statsstøtte gør det muligt at foretage investeringer, der øger produktionskapaciteten på markedet, kan det influere negativt på produktion og investering i andre EØS-områder. Dette er især sandsynligt, hvis kapacitetsforøgelsen overstiger markedsvæksten eller finder sted på et marked med overkapacitet.

114. Hvis investeringen derfor fører til skabelse eller vækst af overkapacitet på et marked, der strukturelt er i absolut tilbagegang (dvs. markedet trækker sig sammen) ⁽⁵⁶⁾, anser Tilsynsmyndigheden støtten for at have en negativ virkning, som sandsynligvis ikke vil blive opvejet af nogen positiv effekt. Dette gælder især scenarie 1-situationer (investeringsbeslutninger).

115. I forbindelse med scenarie 2-situationer (placeringsbeslutninger), hvor investeringen under alle omstændigheder ville blive foretaget på det samme geografiske marked eller undtagelsesvis på et andet geografisk marked, men hvor salget retter sig mod det samme geografiske marked, påvirker støtten — forudsat at den begrænses til det minimum, der er nødvendigt for at kompensere for den ugunstige placering og ikke giver støttemodtageren yderligere likviditet — kun placeringsbeslutningen. I denne situation vil investeringen øge kapaciteten på det pågældende geografiske marked uafhængigt af støtten. Derfor vil eventuelle virkninger i form af overkapacitet i princippet være de samme uanset støtten. Hvis det alternative investeringsområde imidlertid er placeret på et andet geografisk marked, og støtten fører til, at der skabes overkapacitet på et marked, der strukturelt er i absolut tilbagegang, finder konklusionerne i punkt 114 anvendelse.

5.6.2.2. Virkninger, der strider mod samhørigheden

116. Som anført i punkt 109 og 110 skal Tilsynsmyndigheden for at vurdere støttens negative virkninger tage hensyn til dens virkninger på det sted, hvor den økonomiske aktivitet finder sted.

117. I scenarie 2-situationer (placeringsbeslutninger), hvor investeringen uden støtten ville være blevet foretaget i et område med højere eller samme regionalstøtteintensitet ⁽⁵⁷⁾ sammenlignet med målområdet, er der tale om en negativ effekt, som normalt ikke vil kunne opvejes af nogen positiv effekt, fordi det strider mod selve formålet med regionalstøtte.

5.6.2.3. Flytning

118. Ved evalueringen af anmeldelsespligtig støtte skal Tilsynsmyndigheden have alle de oplysninger stillet til rådighed, der er nødvendige for at kunne vurdere, om den pågældende statsstøtte kan medføre et væsentligt tab af arbejdspladser i forbindelse med eksisterende aktiviteter inden for EØS. I denne situation, og såfremt investeringen giver modtageren mulighed for at flytte en aktivitet til målområdet, udgør det forhold, at der findes en årsagssammenhæng mellem støtten og flytningen, en negativ virkning, som sandsynligvis ikke vil blive opvejet af positive effekter.

5.6.3. Investeringsstøtteordninger

119. Investeringsstøtteordninger må ikke føre til betydelige konkurrence- og samhandelsfordrejninger. Selv hvor sådanne fordrejninger (når alle betingelser for investeringsstøtte er opfyldt) kan anses for at være begrænsede på et individuelt plan, kan der på det kumulative plan være tale om betydelige fordrejninger. Sådanne fordrejninger kan påvirke afsætningsmarkeder ved at skabe eller forværre en overkapacitet eller skabe, styrke eller opretholde af en betydelig markedsstyrke hos visse modtagere på en måde, som vil hæmme de dynamiske incitamenter. Støtte ydet inden for rammerne af støtteordninger kan generelt også føre til et betydeligt tab af økonomisk aktivitet i andre dele af EØS. Hvis en ordning er målrettet bestemte sektorer, kan risikoen for sådanne fordrejninger være endnu mere udtalt.

120. EØS-EFTA-staterne skal derfor dokumentere, at disse negative virkninger vil blive begrænset mest muligt, bl.a. i relation til projekternes størrelse, det individuelle og de kumulative støttebeløb, de forventede støttemodtagere og de støttemodtagende sektors karakteristika. For at gøre det muligt for Tilsynsmyndigheden at vurdere de sandsynlige negative virkninger kan EØS-EFTA-staterne indsende alle tilgængelige konsekvensanalyser og efterfølgende evalueringer, der er foretaget for lignende tidligere ordninger.

⁽⁵⁶⁾ Tilsynsmyndigheden vil vurdere dette både med hensyn til mængde og værdi og tage hensyn til konjunkturudviklingen.

⁽⁵⁷⁾ For at kontrollere dette bør standardloftet for støtte i c)-områder, der grænser op til a)-områder, anvendes uanset den forhøjede støtteintensitet i henhold til punkt 184.

121. Hvor der er tale om støtte ydet til individuelle investeringsprojekter inden for rammerne af en støtteordning, skal den støtteydende myndighed påse og bekræfte, at støtten ikke får de åbenlyst negative konsekvenser, der er beskrevet i punkt 111-118. Dette kan ske på basis af de oplysninger, som støttemodtageren angiver i sin støtteansøgning og i sin erklæring i standardansøgningsformularen, hvor den alternative placering af investeringen, såfremt der ikke ydes støtte, også bør angives.

5.6.4. Anmeldelsespligtig individuel investeringsstøtte

122. Ved evalueringen af de negative virkninger af individuel støtte sonderer Tilsynsmyndigheden mellem de to kontrafaktiske scenarier, der er beskrevet i punkt 96 og 97.

5.6.4.1. Scenarie 1-situationer (investeringsbeslutninger)

123. I scenarie 1-situationer lægger Tilsynsmyndigheden særlig vægt på de negative virkninger i forbindelse med opbygning af overkapacitet i industrier i tilbagegang, exitrisikoen og begrebet betydelig markedsstyrke. Disse negative virkninger beskrives i punkt 124-133 og skal opvejes af støttens positive virkninger. Hvis det imidlertid fastslås, at støtten vil medføre de åbenlyst negative virkninger, der er beskrevet i punkt 114, vil støtten sandsynligvis ikke blive opvejet af nogen positiv virkning og dermed ikke blive erklæret forenelig med EØS-aftalen.

124. Med henblik på at identificere og vurdere potentielle fordrejninger af konkurrencen og samhandelen bør EØS-EFTA-staterne indsende dokumentation, som sætter Tilsynsmyndigheden i stand til at identificere de pågældende produktmarkeder (de produkter, der påvirkes af en adfærdssændring hos støttemodtageren) og de berørte konkurrenter og kunder/forbrugere. Det pågældende produkt er typisk det produkt, som investeringsprojektet omfatter ⁽⁵⁸⁾. Når projektet vedrører et mellemprodukt, og en betydelig del af produktionen ikke afsættes på markedet, kan det pågældende produkt være fremstillet i efterfølgende produktionsled. Det relevante produktmarked omfatter det pågældende produkt og de produkter, der betragtes som substituerbare herfor af enten aftagerne (i kraft af produktets egenskaber, pris og anvendelsesformål) eller producenten (som følge af fleksibelt produktionsudstyr).

125. Tilsynsmyndigheden vil vurdere de potentielle fordrejninger ud fra en række kriterier, bl.a. markedsforholdene for det pågældende produkt, situationen på markedet (vækstmarked eller marked i tilbagegang), processen for udvælgelsen af støttemodtageren, barrierer for adgang til og udtræden fra markedet og produktdifferentiering.

126. Hvis en virksomhed systematisk har haft behov for statsstøtte, kan det være et tegn på, at den ikke er i stand til at klare sig i konkurrencen på egen hånd, eller at den begunstiges urimeligt i forhold til sine konkurrenter.

127. Tilsynsmyndigheden sonderer mellem to hovedkategorier af potentielle negative virkninger på produktmarkeder:

- 1) tilfælde, hvor der sker en kapacitetsudvidelse, som fører til overkapacitet eller øger en eksisterende overkapacitet, især på markeder i tilbagegang
- 2) tilfælde, hvor støttemodtageren har betydelig markedsstyrke.

128. Ved vurderingen af, om støtten medvirker til at skabe eller opretholde ineffektive markedsstrukturer, vil Tilsynsmyndigheden se på, hvor stor en forøgelse af produktionskapaciteten projektet er med til at skabe, og om markedet underpræsterer.

129. Er der tale om et marked i vækst, er der typisk mindre grund til bekymring for, at støtten vil hæmme de dynamiske incitamenter eller lægge hindringer i vejen for at komme ind på eller træde ud af markedet.

⁽⁵⁸⁾ For investeringsprojekter, der omfatter produktion af flere forskellige produkter, skal hvert produkt vurderes.

130. Der er større grund til bekymring, hvor der er tale om markeder i tilbagegang. Tilsynsmyndigheden sonderer mellem de tilfælde, hvor markedet i et langsigtet perspektiv er præget af strukturel tilbagegang (dvs. markedet trækker sig sammen), og de tilfælde, hvor markedet er i relativ tilbagegang (dvs. stadig er i vækst, men ikke kommer op over en benchmarkvækstrate).

131. Hvorvidt et marked underpræsterer, måles typisk i forhold til EØS' bruttonationalprodukt (BNP) i de tre år før projektets start (benchmarkvækstraten). Det kan også måles på baggrund af vækstprognoser for de kommende tre til fem år. Indikatorerne herfor kan være den forventede fremtidige vækst på det pågældende marked, den hermed forbundne udnyttelse af kapaciteten og den virkning, kapacitetsforøgelsen kan forventes af få på konkurrenterne med hensyn til priser og avancer.

132. I nogle tilfælde vil en vurdering af vækstraten på det pågældende produktmarked i EØS muligvis ikke være tilstrækkelig til at vurdere alle støttens virkninger, navnlig hvis markedet er globalt. I sådanne tilfælde vil Tilsynsmyndigheden se på støttens indvirkning på de pågældende markedsstrukturer og især risikoen for fortrængning af EØS-producenter.

133. For at vurdere, om der er tale om en betydelig markedsstyrke, vil Tilsynsmyndigheden tage hensyn til, hvilken position på markedet støttemodtageren havde over en vis periode før støtten, og hvilken position denne ventes at få efter investeringens afslutning. Tilsynsmyndigheden vil tage hensyn til støttemodtagerens markedsandele samt konkurrenternes markedsandele og andre relevante faktorer. Den vil f.eks. vurdere markedsstrukturen ved at se på markedskoncentration, potentielle hindringer for markedsadgang ⁽⁵⁹⁾, købermagt ⁽⁶⁰⁾ og hindringer for ekspansion eller udtræden.

5.6.4.2. Scenarie 2-situationer (placeringsbeslutninger)

134. Hvis den kontrafaktiske analyse tyder på, at investeringen uden støtten ville være blevet foretaget et andet sted (scenarie 2), som med hensyn til det pågældende produkt tilhører det samme geografiske marked, og hvis støtten er proportionel, vil resultatet i relation til overkapacitet eller betydelig markedsstyrke i princippet sandsynligvis blive det samme, uanset støtten. I sådanne tilfælde er det sandsynligt, at de positive virkninger af støtten opvejer de begrænsede negative virkninger på konkurrencen. Hvis den alternative placering ligger i EØS, er Tilsynsmyndigheden imidlertid særlig betænkelig angående de negative virkninger, der er forbundet med den alternative placering. Hvis det således fastslås, at støtten medfører en åbenlyst negativ virkning som beskrevet i punkt 117 og 118, vil støtten sandsynligvis ikke blive opvejet af nogen positiv virkning, og den vil dermed sandsynligvis ikke blive erklæret forenelig med EØS-aftalen.

5.6.5. Driftsstøtteordninger

135. Hvis støtten er nødvendig og står i et rimeligt forhold til opnåelsen af det bidrag til regional udvikling og sammenhæng, som er beskrevet i afsnit 5.1.3, vil de negative virkninger af støtten med hensyn til konkurrencen og samhandelen mellem EØS-staterne sandsynligvis kunne opvejes af dens positive virkninger. I nogle tilfælde vil støtten imidlertid kunne resultere i en ændring af markedets strukturer eller af forholdene i en sektor eller industrigren, der kunne fordreje konkurrencen betydeligt ved at skabe adgangs- eller exitbarrierer, substitutionsvirkninger eller omdirigering af handelsstrømme. I disse tilfælde vil de negative virkninger normalt ikke kunne opvejes af nogen positive virkninger.

5.7. Gennemsigtighed

136. EØS-EFTA-staterne skal offentliggøre følgende oplysninger i Europa-Kommissionens modul for gennemsigtighed ⁽⁶¹⁾ eller på et omfattende statsstøtwebsted på nationalt eller regionalt plan:

- 1) den fulde ordlyd i afgørelsen om at yde individuel støtte eller den godkendte støtteordning og dens gennemførelsesbestemmelser eller et link hertil
- 2) oplysninger om hver individuel støttetildeling på over 100 000 EUR efter strukturen i bilag VIII.

⁽⁵⁹⁾ Hindringerne for markedsadgang omfatter retlige hindringer (i første række intellektuel ejendomsret), stordrifts- og diversificeringsfordelene samt hindringer for adgangen til net og infrastrukturer. Ydes der støtte på et marked, hvor støttemodtageren er en fast etableret markedsaktør, kan potentielle markedsbarrierer give støttemodtageren en endnu stærkere markedsposition og dermed yderligere forværre de eventuelle negative virkninger af denne markedsstyrke.

⁽⁶⁰⁾ På et marked med stærke købere er det mindre sandsynligt, at støttemodtageren vil kunne forhøje sine priser over for disse købere.

⁽⁶¹⁾ »Offentlig søgning i databasen for gennemsigtighed i statsstøtte«, tilgængelig på følgende websted: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=da>.

137. For så vidt angår støtte til projekter vedrørende europæisk territorialt samarbejde skal de i punkt 136 nævnte oplysninger være lagt ud på webstedet for den EØS-stat, hvor den pågældende forvaltningsmyndighed ⁽⁶²⁾ er beliggende. Alternativt kan de deltagende EØS-stater også beslutte, at de hver især skal indlæse oplysningerne om støtteforanstaltningerne på deres territorium på deres respektive websteder.

138. EØS-EFTA-staterne skal udforme deres centrale statsstøttewebssteder, jf. punkt 136, på en måde, der giver let adgang til oplysningerne. Oplysningerne skal offentliggøres i et regnearksformat, der ikke er ejendomsretligt beskyttet, som gør det muligt at søge på, udtrække og downloade data, og som letter offentliggørelsen af data på internettet, f.eks. i CSV- eller XML-format. Offentligheden skal have adgang til webstedet uden begrænsninger, herunder forudgående brugerregistrering.

139. For støtteordninger i form af skattefordele anses betingelserne i punkt 136, nr. 2), for at være opfyldt, når EØS-EFTA-staterne offentliggør de krævede oplysninger om individuelle støttetildelinger i følgende beløbstrancher (i mio. EUR):

0,1-0,5

0,5-1

1-2

2-5

5-10

10-30

30-60

60-100

100-250 og

250 og derover.

140. De i punkt 136, nr. 2), omhandlede oplysninger offentliggøres senest seks måneder efter den dato, hvor støtten blev tildelt, eller, hvis det drejer sig om støtte i form af skattefordele, senest et år efter udløbet af fristen for indgivelse af skatteangivelsen ⁽⁶³⁾. For støtte, der er ulovlig, men efterfølgende er fundet forenelig med EØS-aftalen, skal EØS-EFTA-staterne offentliggøre disse oplysninger senest seks måneder efter datoen for Tilsynsmyndighedens beslutning om, at støtten er forenelig med EØS-aftalen. For at gøre det muligt at håndhæve statsstøttereglerne i henhold til EØS-aftalen skal oplysningerne være tilgængelige i mindst 10 år fra det tidspunkt, hvor støtten blev tildelt.

141. Tilsynsmyndigheden offentliggør på sit websted links til statsstøttewebsstedet som omhandlet i punkt 136.

6. EVALUERING

142. For yderligere at sikre, at fordrejninger af konkurrencen og samhandelen begrænses, kan Tilsynsmyndigheden kræve, at støtteordninger underkastes en efterfølgende evaluering, jf. punkt 143. Der vil blive gennemført evalueringer af ordninger, hvor muligheden for fordrejning af konkurrencen er særlig høj, dvs. at de kan risikere at begrænse eller fordreje konkurrencen betydeligt, hvis gennemførelsen ikke evalueres i tide.

143. Det kan være nødvendigt med efterfølgende evaluering for ordninger med store budgetter eller nye karakteristika, eller når der er tale om betydelige ændringer af markedet, teknologien eller lovgivningen. Under alle omstændigheder vil evaluering være nødvendig for ordninger, for hvilke statsstøttebudgettet eller de afholdte udgifter overstiger 150 mio. EUR i et givet år eller 750 mio. EUR i hele deres samlede løbetid, dvs. den samlede varighed af ordningen og eventuelle tidligere ordninger, der dækker et lignende mål og det samme geografiske område, fra den 1. januar 2022. I betragtning af formålet med evalueringen og for at undgå, at EØS-EFTA-staterne pålægges en uforholdsmæssig stor byrde, kræves der kun efterfølgende evalueringer for støtteordninger, hvis samlede varighed overstiger tre år regnet fra den 1. januar 2022.

⁽⁶²⁾ Som defineret i artikel 21 i forordning (EF) nr. 1299/2013.

⁽⁶³⁾ Hvis der ikke er formelle krav om årlige angivelser, anses den 31. december i det år, støtten blev tildelt, som tildelingsdato i forbindelse med indkodningen.

144. Der kan dispenseres fra kravet om efterfølgende evaluering for støtteordninger, der er en umiddelbar efterfølger til en ordning, der omfatter et lignende mål og et tilsvarende geografisk område, såfremt denne har været genstand for en evaluering, der i den forbindelse er fremlagt en endelig evalueringsrapport i overensstemmelse med den af Tilsynsmyndigheden godkendte evalueringsplan, og dette ikke har givet anledning til negative konklusioner. Hvis den endelige evalueringsrapport for en ordning ikke er i overensstemmelse med den godkendte evalueringsplan, skal den suspenderes med øjeblikkelig virkning.

145. Det bør være evalueringens mål at kontrollere, om de antagelser og betingelser, der lå til grund for ordningens forenelighed med EØS-aftalen, er opfyldt, navnlig nødvendigheden og effektiviteten af støtteordningen i lyset af dens generelle og specifikke mål. Evalueringen bør også vurdere ordningens indvirkning på konkurrencen og samhandelen.

146. For støtteordninger, der er omfattet af evalueringskravet i punkt 143, skal EØS-EFTA-staterne fremsende et udkast til evalueringsplan, som vil udgøre en integreret del af Tilsynsmyndighedens vurdering af ordningen, som følger:

- 1) sammen med støtteordningen, hvis statsstøttebudgettet for ordningen overstiger 150 mio. EUR i et givet år eller 750 mio. EUR i hele dens løbetid
- 2) inden for 30 arbejdsdage efter en betydelig ændring af ordningens budget til over 150 mio. EUR i et givet år eller 750 mio. EUR i ordningens samlede varighed
- 3) senest 30 arbejdsdage efter bogføringen af udgifter på ordningens officielle konti, der overstiger 150 mio. EUR i det foregående år.

147. Udkastet til evalueringsplan skal være i overensstemmelse med de fælles metodeprincipper, som Tilsynsmyndigheden har fastlagt ⁽⁶⁴⁾. EØS-EFTA-staterne skal offentliggøre den evalueringsplan, som Tilsynsmyndigheden har godkendt.

148. Den efterfølgende evaluering skal foretages af en ekspert, som er uafhængig af den støtteydende myndighed, på grundlag af evalueringsplanen. Hver evaluering skal omfatte mindst én foreløbig og en endelig evalueringsrapport. EØS-EFTA-staterne skal offentliggøre begge rapporter.

149. Den endelige evalueringsrapport skal forelægges Tilsynsmyndigheden i rette tid til, at den kan vurdere en eventuel forlængelse af støtteordningen, og senest ni måneder, før ordningen udløber. Denne periode kan afkortes for ordninger, der udløser evalueringskravet i de sidste to gennemførelsesår. Den nøjagtige rækkevidde og de nærmere bestemmelser for hver evaluering fastlægges i beslutningen om godkendelse af støtteordningen. Meddelelsen af enhver efterfølgende støtteforanstaltning med et tilsvarende formål skal beskrive, hvordan der er taget hensyn til resultaterne af evalueringen.

7. REGIONALSTØTTEKORT

150. I dette afsnit opstiller Tilsynsmyndigheden kriterier for at udpege de områder, der opfylder betingelserne i artikel 61, stk. 3, litra a) og c), i EØS-aftalen. De områder, der opfylder disse betingelser, og som EØS-EFTA-staterne ønsker at udpege som a)- eller c)-områder ⁽⁶⁵⁾, skal være opført på et regionalstøttekort, som Tilsynsmyndigheden skal have forelagt til godkendelse, inden der kan ydes regionalstøtte til virksomheder i de udpegede områder.

151. Kortene skal også angive de maksimale støtteintensiteter, der gælder i disse områder i gyldighedsperioden for det godkendte kort.

152. Dersom ansøgninger om skønsmæssige støtteforanstaltninger er indgivet allerede før kortet bliver gyldigt, må der for at bevare støttens tilskyndelsesvirkning ikke foretages ændringer med tilbagevirkende kraft af det støttebeløb, der anses for nødvendigt i den oprindelige støtteansøgning, efter projektets påbegyndelse for at begrunde en højere støtteintensitet, som eventuelt er mulig i henhold til disse retningslinjer.

⁽⁶⁴⁾ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, Fælles metodologi til evaluering af statsstøtte, Bruxelles, 28.5.2014, SWD (2014) 179 final, eller nogen af dets efterfølgere.

⁽⁶⁵⁾ Tyndt befolkede og meget tyndt befolkede områder bør også identificeres på regionalstøttekortet.

153. For automatiske støtteordninger i form af en skattefordel kan de maksimale støtteintensiteter, der er mulige i henhold til disse retningslinjer, kun anvendes på projekter, der er påbegyndt på eller efter den dato, hvor forhøjelsen af den relevante maksimale støtteintensitet gælder i henhold til de relevante nationale regler. For projekter påbegyndt før denne dato gælder den maksimale støtteintensitet, der er godkendt i henhold til det tidligere regionalstøttekort, fortsat.

7.1. Regionalstøtteberettiget befolkningsandel

154. Eftersom ydelse af regionalstøtte sker som en undtagelse fra det generelle statsstøtteforbud i artikel 107, stk. 1, i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde, finder Kommissionen, at den samlede befolkning i a)- og c)-områderne i EU27 må være lavere end befolkningen i de områder, der ikke er udpeget som støtteberettigede. Den samlede befolkningsdækning i de områder i EU27, der er opført på regionalstøttekortene, må derfor ligge under 50 % af den samlede befolkning i EU27.

155. I sine retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020 ⁽⁶⁶⁾ fastsatte Kommissionen den samlede dækning af a- og c-områder til 47 % af befolkningen i EU28. I betragtning af Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands udtræden af EU finder Kommissionen, at en stigning til 48 % af den samlede befolkningsdækning i EU27 er hensigtsmæssig.

156. For medlemsstaterne er den samlede maksimale dækning af a)- og c)-områder derfor fastsat til 48 % af befolkningen i EU27 i Kommissionens nuværende retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte ⁽⁶⁷⁾.

156a. Tilsynsmyndigheden deler Kommissionens opfattelse. Derfor bør der i nærværende retningslinjer fastsættes et tilsvarende samlet dækningsloft for hele EØS, som omfatter EØS-EFTA-staterne. Dette EØS-loft findes ved at lægge EØS-EFTA-staterne befolkning til beregningen af det dækningsloft, der er fastsat i Kommissionens retningslinjer. Med henblik på nærværende retningslinjer er den samlede maksimale dækning af a)- og c)-områder derfor fastsat til 48 % af den samlede EØS-befolkning på grundlag af Eurostat-data for 2018.

7.2. Undtagelsesbestemmelsen i artikel 61, stk. 3, litra a)

157. Det fastsættes i EØS-aftalens artikel 61, stk. 3, litra a), at »støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse«, kan betragtes som forenelig med EØS-aftalen. EU-Domstolen har i denne henseende præciseret, at anvendelsen af ordene »usædvanlig« og »alvorlig« i artikel 107, stk. 3, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde viser, at denne undtagelsesbestemmelse kun angår områder, hvor den økonomiske situation er meget dårlig i forhold til [Unionen] som helhed ⁽⁶⁸⁾.

158. Tilsynsmyndigheden finder, at statistiske regioner på niveau 2 med et bruttonationalprodukt (BNP) pr. indbygger på højst 75 % af EØS-gennemsnittet ⁽⁶⁹⁾ opfylder betingelserne i artikel 61, stk. 3, litra a), i EØS-aftalen.

159. EØS-EFTA-staterne kan derfor udpege følgende områder som a)-områder:

1) statistiske regioner på niveau 2 med et BNP pr. indbygger i købekraftstandard ⁽⁷⁰⁾ på under eller lig med 75 % af gennemsnittet i EØS (baseret på gennemsnittet for de seneste tre år, for hvilket der foreligger data fra Eurostat ⁽⁷¹⁾).

2) [...].

⁽⁶⁶⁾ EUT C 209 af 23.7.2013, s. 1.

⁽⁶⁷⁾ Dette loft er fastsat på basis af Eurostats befolkningsdata for 2018. Loftet vil svare til 48,00 % af EU27_2020 — (Den Europæiske Union — 27 lande (fra 2020)).

⁽⁶⁸⁾ Dom af 14. oktober 1987, Tyskland mod Kommissionen, 248/84, ECLI:EU:C:1987:437, præmis 19; dom af 14. januar 1997, Spanien mod Kommissionen, C-169/95, ECLI:EU:C:1997:10, præmis 15; og dom af 7. marts 2002, Italien mod Kommissionen, C-310/99, ECLI:EU:C:2002:143, præmis 77.

⁽⁶⁹⁾ [...].

⁽⁷⁰⁾ Ved alle efterfølgende henvisninger til BNP pr. indbygger i disse retningslinjer skal BNP forstås som BNP målt i købekraftsstandard.

⁽⁷¹⁾ Disse data dækker perioden 2016-2018. I alle efterfølgende henvisninger til BNP pr. indbygger i forhold til EØS-gennemsnittet er dataene baseret på gennemsnittet af Eurostats regionaldata for 2016-2018 (som ajourført den 23. marts 2020).

160. I bilag I fastsættes de støtteberettigede a)-områder pr. EØS-EFTA-stat. På tidspunktet for vedtagelsen af disse retningslinjer var der ingen region i EØS-EFTA-staterne, der var omfattet af undtagelsen i artikel 61, stk. 3, litra a), i EØS-aftalen.

7.3. Undtagelsesbestemmelsen i artikel 61, stk. 3, litra c)

161. I henhold til artikel 61, stk. 3, litra c), i EØS-aftalen kan støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsgrene eller økonomiske regioner betragtes som forenelig med EØS-aftalen, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse. Ifølge Domstolen »[indeholder] undtagelsesbestemmelsen i [artikel 107, stk. 3,] litra c), [i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde] [...] hjemmel til at fremme udviklingen i bestemte områder, uden at de i [artikel 107, stk. 3,] litra a) nævnte økonomiske betingelser behøver at være opfyldt, mens det dog er en forudsætning, at den herved ydede støtte »ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse«. Bestemmelsen indeholder hjemmel for Kommissionen til at tillade støtte, der har til formål at fremme den økonomiske udvikling i områder i en medlemsstat, hvor den økonomiske situation er dårligere end det nationale gennemsnit«⁽⁷²⁾. Tilsynsmyndigheden finder, at det samme gør sig gældende i henhold til artikel 61, stk. 3, litra c), i EØS-aftalen.

162. Den maksimale dækning for c)-områder i EØS (»c-dækning«) fremkommer ved at trække befolkningen i støtteberettigede a)-områder i EØS fra den samlede maksimale dækning i EØS, der er fastsat i punkt 156.

163. Der findes to kategorier af c)-områder:

- 1) områder, der opfylder bestemte fastlagte betingelser, og som en EØS-EFTA-stat derfor kan udpege som c)-områder uden at skulle fremlægge yderligere dokumentation herfor (»prædefinerede c)-områder«)
- 2) områder, som en EØS-EFTA-stat efter eget skøn kan udpege som c)-områder, når den kan godtgøre, at de opfylder bestemte socioøkonomiske kriterier (»ikkeprædefinerede c)-områder«).

7.3.1. Prædefinerede c)-områder

7.3.1.1. Specifik c)-dækningskvote for prædefinerede c)-områder

164. [...] ⁽⁷³⁾.

165. Tilsynsmyndigheden finder også, at EØS-EFTA-staterne må have en tilstrækkelig c)-dækning for at kunne udpege tyndt befolkede områder som c)-områder.

166. Følgende områder betragtes som prædefinerede c)-områder:

- 1) [...]
- 2) tyndt befolkede områder: statistiske regioner på niveau 2 med under 8 indbyggere pr. km² og statistiske regioner på niveau 3 med under 12,5 indbyggere pr. km² (baseret på oplysninger fra Eurostat om befolkningstæthed for 2018).

167. I bilag I fastlægges den specifikke dækningskvote for prædefineret c)-dækning efter EØS-EFTA-stat. Denne dækningskvote må kun bruges til udpegelse af prædefinerede c)-områder.

7.3.1.2. Udpegelse af prædefinerede c)-områder

168. EØS-EFTA-staterne kan udpege de i punkt 166 omhandlede prædefinerede c)-områder som c)-områder.

169. Hvad angår tyndt befolkede områder, bør EØS-EFTA-staterne i princippet udpege statistiske regioner på niveau 2 med mindre end 8 indbyggere pr. km² eller statistiske regioner på niveau 3 med under 12,5 indbyggere pr. km². EØS-EFTA-staterne kan dog udpege dele af statistiske regioner på niveau 3 med under 12,5 indbyggere pr. km² eller andre sammenhængende områder, der støder op til disse statistiske regioner på niveau 3, forudsat at disse områder har under 12,5 indbyggere pr. km². For så vidt angår meget tyndt befolkede områder kan EØS-EFTA-staterne udpege statistiske regioner på niveau 2 med under 8 indbyggere pr. km² eller andre mindre sammenhængende områder, der grænser op til disse statistiske regioner på niveau 2, forudsat at disse områder har under 8 indbyggere pr. km², og at den samlede befolkning i de meget tyndt befolkede områder og de tyndt befolkede områder ikke fører til en overskridelse af den i punkt 167 nævnte specifikke dækningskvote for c)-dækning.

⁽⁷²⁾ Tyskland mod Kommissionen, sag 248/84, op. cit., præmis 19.

⁽⁷³⁾ [...].

7.3.2. Ikkeprædefinerede c)-områder

7.3.2.1. Metode til fordeling blandt EØS-EFTA-staterne af ikkeprædefineret c)-dækning

170. Den maksimale dækning for ikkeprædefinerede c)-områder i EØS fastlægges ved at trække befolkningen i de regionalstøtteberettigede a)-områder og de prædefinerede c)-områder for EU27 og EØS-EFTA-staterne fra den maksimale samlede EØS-dækning, der er fastsat i punkt 156a. Den ikkeprædefinerede c)-dækning fordeles blandt EØS-EFTA-staterne ved at benytte metoden i bilag III.

7.3.2.2. Sikkerhedsnet og minimumbefolkningsdækning

171. For at sikre kontinuiteten i regionalstøttekortene og give alle medlemsstaterne et mindstemål af handlefrihed finder Kommissionen, at ingen medlemsstat bør miste over 30 % af sin samlede dækning i forhold til perioden 2017-2020, og at der for alle medlemsstater bør gælde en minimumbefolkningsdækning.

172. Derfor har Kommissionen fraveget den maksimale samlede dækning, som er fastlagt i punkt 156 i Kommissionens retningslinjer, og øget c)-dækningen for den enkelte berørte medlemsstat efter behov, således at:

- 1) den samlede a)- og c)-dækning for hver af de berørte medlemsstater ikke reduceres med mere end 30 % i forhold til perioden 2017-2020 ⁽⁷⁴⁾;
- 2) alle medlemsstater har en befolkningsdækning på mindst 7,5 % af deres samlede befolkning ⁽⁷⁵⁾.

172a. Tilsynsmyndigheden deler Kommissionens opfattelse. Derfor øges c)-dækningen, således at Liechtenstein får en minimumsbefolkningsdækning på 7,5 % af den nationale befolkning.

173. I bilag I fastsættes de ikkeprædefinerede c)-områders dækning, med sikkerhedsnet og minimumsbefolkningsdækning, for hver EØS-EFTA-stat.

7.3.2.3. Udpægelse af ikkeprædefinerede c)-områder

174. Tilsynsmyndigheden finder, at de kriterier, EØS-EFTA-staterne lægger til grund for udpegelsen af c)-områder, bør afspejle de forskellige situationer, hvor det kan være berettiget at yde regionalstøtte. Disse kriterier bør derfor tilgodese socioøkonomiske, geografiske og strukturelle problemer, som typisk findes i c)-områder, og give tilstrækkelig sikkerhed for, at ydelsen af regionalstøtte ikke vil påvirke samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse.

175. EØS-EFTA-staterne kan således udpege ikkeprædefinerede c)-områder fastlagt efter følgende kriterier som c)-områder:

- 1) Kriterium 1: sammenhængende områder med mindst 100 000 indbyggere ⁽⁷⁶⁾. Disse skal placeres i statistiske regioner på niveau 2 eller 3, som har:
 - i) et BNP pr. indbygger, der er lavere end eller lig med EØS-gennemsnittet, eller
 - ii) en ledighedsprocent på mindst 115 % af det nationale gennemsnit ⁽⁷⁷⁾.
- 2) Kriterium 2: statistiske regioner på niveau 3 med mindre end 100 000 indbyggere med:
 - i) et BNP pr. indbygger, der er lavere end eller lig med EØS-gennemsnittet, eller
 - ii) en ledighedsprocent på mindst 115 % af det nationale gennemsnit.

⁽⁷⁴⁾ Dette element af sikkerhedsnettet gælder for Irland, Malta, Slovenien og Tyskland.

⁽⁷⁵⁾ Denne minimumsbefolkningsdækning gælder for Danmark og Luxembourg.

⁽⁷⁶⁾ Denne befolkningstærskel reduceres til 50 000 indbyggere i EØS-EFTA-stater med en dækning for ikkeprædefinerede områder på under 1 mio. indbyggere eller til 10 000 indbyggere for EØS-EFTA-stater med en befolkning på under 1 mio. indbyggere.

⁽⁷⁷⁾ Ledighedsprocenten bør beregnes på basis af de nationale statistikmyndigheders regionale data med brug af gennemsnittet for de seneste tre år, som der foreligger data for (på tidspunktet for anmeldelsen af regionalstøttekortet). Medmindre andet er angivet i disse retningslinjer, beregnes ledighedsprocenten i forhold til det nationale gennemsnit på dette grundlag.

- 3) Kriterium 3: øer eller sammenhængende områder karakteriseret ved en tilsvarende geografisk isolation (f.eks. halvøer eller bjergområder) med
- i) et BNP pr. indbygger, der er lavere end eller lig med EØS-gennemsnittet ⁽⁷⁸⁾, eller
 - ii) en ledighedsprocent på mindst 115 % af det nationale gennemsnit ⁽⁷⁹⁾, eller
 - iii) under 5 000 indbyggere.
- 4) Kriterium 4: statistiske regioner på niveau 3 eller dele af statistiske regioner på niveau 3, der udgør sammenhængende områder, som støder op til et a)-område eller deler landegrænse med et land uden for EØS eller Den Europæiske Frihandelsorganisation (EFTA).
- 5) Kriterium 5: sammenhængende områder med mindst 50 000 indbyggere ⁽⁸⁰⁾, som undergår større strukturændringer eller befinder sig i alvorlig relativ tilbagegang, forudsat at de ikke er beliggende i statistiske regioner på niveau 3 eller sammenhængende områder, der opfylder betingelserne for at blive udpeget som prædefinerede områder efter kriterium 1-4 ⁽⁸¹⁾.

176. Hvad angår kriterierne i punkt 175 skal begrebet sammenhængende områder forstås som hele LAU (lokale administrative enheder) ⁽⁸²⁾ eller grupper af LAU ⁽⁸³⁾. En gruppe LAU anses for at udgøre et sammenhængende område, hvis hvert område i gruppen har en administrativ grænse til fælles med et andet område i gruppen ⁽⁸⁴⁾.

177. Om den tilladte befolkningsdækning for hver EØS-EFTA-stat er overholdt, vurderes på grundlag af det nationale statistikkontors seneste offentliggjorte data om den samlede fastboende befolkning i de pågældende områder.

7.4. Maksimale støtteintensiteter ved regional investeringsstøtte

178. Tilsynsmyndigheden finder, at de maksimale støtteintensiteter for regional investeringsstøtte bør fastsættes under hensyntagen til arten og omfanget af udviklingsforskellene mellem de forskellige områder i EØS. De tilladte støtteintensiteter bør derfor være højere i a)-områder end i c)-områder.

7.4.1. Maksimale støtteintensiteter i a)-områder

179. Støtteintensiteten for store virksomheder i a)-områder må ikke overstige:

- 1) 50 % i statistiske regioner på niveau 2 med et BNP pr. indbygger på højst 55 % af EØS-gennemsnittet

⁽⁷⁸⁾ EØS-EFTA-staterne kan, når de skal beregne, om øer eller sammenhængende områder har et BNP pr. indbygger, der svarer til eller ligger under EØS-gennemsnittet, anvende data fra deres nationale statistikkontorer eller andre anerkendte kilder.

⁽⁷⁹⁾ EØS-EFTA-staterne kan, når de skal beregne, om øer eller sammenhængende områder har en ledighedsprocent på mindst 115 % af det nationale gennemsnit, anvende data fra deres nationale statistikkontorer eller andre anerkendte kilder.

⁽⁸⁰⁾ Denne befolkningstærskel reduceres til 25 000 indbyggere i EØS-EFTA-stater med en dækning for ikkeprædefinerede c)-områder på under 1 mio. indbyggere, til 10 000 indbyggere i EØS-EFTA-stater med en samlet befolkning på under 1 mio. indbyggere eller til 5 000 indbyggere for øer eller sammenhængende områder karakteriseret ved en tilsvarende geografisk isolation.

⁽⁸¹⁾ For så vidt angår anvendelsen af kriterium 5, skal EØS-EFTA-staterne dokumentere, at området gennemgår større strukturændringer eller befinder sig i alvorlig relativ tilbagegang ved at sammenligne de pågældende områder med situationen i andre områder i den pågældende EØS-EFTA-stat eller i andre EØS-stat på basis af socioøkonomiske indikatorer såsom statistikker over erhvervsstrukturer, arbejdsmarkedstal, statistikker over husholdninger og uddannelse samt andre tilsvarende indikatorer. EØS-EFTA-staterne kan i den forbindelse anvende data fra deres nationale statistikkontor eller andre anerkendte kilder. [...].

⁽⁸²⁾ Lokale administrative enheder (LAU) er defineret i bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1059/2003 om indførelse af en fælles nomenklatur for regionale enheder (NUTS) som ændret ved Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/1755. Som påpeget i fodnote 30 er denne forordning ikke blevet indarbejdet i EØS-aftalen. For at arbejde med fælles definitioner i forbindelse med den stadigt stigende efterspørgsel efter statistiske oplysninger på regionalt plan har Den Europæiske Unions Statistiske Kontor (Eurostat) og kandidatlandenes og EFTA-staternes nationale statistiske kontorer vedtaget, at de statistiske regioner opdeles på samme måde som NUTS-nomenklaturen.

⁽⁸³⁾ EØS-EFTA-staten kan imidlertid udpege dele af en LAU, forudsat at befolkningen i den pågældende LAU er større end den minimumbefolkning, der kræves for sammenhængende områder efter kriterium 1 eller 5 (inkl. de reducerede befolkningstærskler for disse kriterier), og forudsat at befolkningen i de pågældende dele af denne LAU udgør mindst 50 % af den minimumbefolkning, der kræves efter det relevante kriterium.

⁽⁸⁴⁾ For så vidt angår øer, omfatter administrative grænser søgrænser mellem øen og andre administrative enheder i den berørte EØS-EFTA-stat.

- 2) 40 % i statistiske regioner på niveau 2 med et BNP pr. indbygger på over 55 % og højst 65 % af EØS-gennemsnittet
- 3) 30 % i statistiske regioner på niveau 2 med et BNP pr. indbygger på over 65 % af EØS-gennemsnittet.

180. [...].

181. De støtteintensiteter, der er fastsat i punkt 179, kan forhøjes i de områder, der er nævnt i afsnit 7.4.4 og 7.4.5, i det omfang støtteintensiteten for store virksomheder i det pågældende område ikke overstiger 70 %.

7.4.2. Maksimale støtteintensiteter i c)-områder

182. Støtteintensiteten for store virksomheder må ikke overstige

- 1) 20 % i tyndt befolkede områder og i områder (statistiske regioner på niveau 3 eller dele af statistiske regioner på niveau 3), der deler en landegrænse med et land uden for EØS eller EFTA
- 2) 15 % i tidligere a)-områder
- 3) 10 % i ikkeprædefinerede c)-områder, der har et BNP pr. indbygger på over 100 % og en arbejdsløshed på under 100 % af EØS-gennemsnittet
- 4) 15 % i andre ikkeprædefinerede c)-områder.

183. I tidligere a)-områder kan den i punkt 182, nr. 2), fastsatte støtteintensitet på 15 % forhøjes med op til 5 procentpoint indtil den 31. december 2024.

184. Hvis et c)-område grænser op til et a)-område, kan de i punkt 182 fastsatte støtteintensiteter i de statistiske regioner på niveau 3 eller de dele af statistiske regioner på niveau 3 inden for det c)-område, som grænser op til a)-området, efter behov forhøjes, således at forskellen i støtteintensitet mellem de to områder ikke kommer til at overstige 15 procentpoint.

185. Støtteintensiteterne i punkt 182 kan også forhøjes i de områder, der er nævnt i afsnit 7.4.5.

7.4.3. Øget støtteintensitet for SMV'er

186. De støtteintensiteter, der er fastsat i afsnit 7.4.1 og 7.4.2, kan forhøjes med op til 20 procentpoint for små virksomheder eller med op til 10 procentpoint for mellemstore virksomheder ⁽⁸⁵⁾.

7.4.4. Øgede støtteintensiteter for områder, der er udpeget til støtte fra FRO ⁽⁸⁶⁾

187. [...] ⁽⁸⁷⁾.

7.4.5. Øgede støtteintensiteter for regioner med befolkningstilbagegang

188. De maksimale støtteintensiteter, der er fastsat i afsnit 7.4.1, kan forhøjes med 10 procentpoint, og de maksimale støtteintensiteter, der er fastsat i afsnit 7.4.2, kan forhøjes med 5 procentpoint for statistiske regioner på niveau 3 med en befolkningstilbagegang på over 10 % i perioden 2009-2018 ⁽⁸⁸⁾.

7.5. Anmeldelse af regionalstøttekort og vurdering heraf

189. Efter disse retningslinjers vedtagelse skal hver EØS-EFTA-stat anmelde ét samlet regionalstøttekort gældende fra 1. januar 2022 til 31. december 2027 til Tilsynsmyndigheden. Alle anmeldelser bør indeholde de i bilag V angivne oplysninger.

⁽⁸⁵⁾ De øgede støtteintensiteter for SMV'er gælder ikke støtte til store investeringsprojekter.

⁽⁸⁶⁾ [...].

⁽⁸⁷⁾ [...].

⁽⁸⁸⁾ Se bilag IV.

190. Tilsynsmyndigheden vil for hver EØS-EFTA-stat undersøge det anmeldte regionalstøttekort, og hvis kortet opfylder betingelserne i disse retningslinjer, vedtager den en beslutning om godkendelse heraf. Alle regionalstøttekort offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende* og i EØS-tillægget dertil, og de vil udgøre en integreret del af disse retningslinjer.

7.6. Ændringer

7.6.1. Befolkningsreserve

191. En EØS-EFTA-stat kan på eget initiativ beslutte at oprette en reserve af national befolkningsdækning bestående af forskellen mellem den af Tilsynsmyndigheden fastsatte ⁽⁸⁹⁾ maksimale befolkningsdækning for den pågældende EØS-EFTA-stat og den dækning, de på dets regionalstøttekort udpegede a)- og c)-områder repræsenterer.

192. En EØS-EFTA-stat, der beslutter at oprette en sådan reserve, kan til enhver tid benytte reserven til at opføre nye c)-områder på sit regionalstøttekort, indtil den er nået op på sin nationale maksimale dækning. EØS-EFTA-staten kan i forbindelse hermed anvende de seneste socioøkonomiske data fra Eurostat, sit nationale statistikkontor eller andre anerkendte kilder. Befolkningen i de pågældende c)-områder beregnes på grundlag af de befolkningsdata, der blev lagt til grund ved udarbejdelsen af det oprindelige regionalstøttekort.

193. EØS-EFTA-staten skal underrette Tilsynsmyndigheden, hver gang den påtænker at bruge sin befolkningsreserve til at tilføje nye c)-områder, før sådanne tilføjelser foretages.

7.6.2. Midtvejsrevision

194. Der vil blive foretaget en midtvejsrevision af regionalstøttekortene under hensyntagen til ajourførte statistikker i 2023. Senest i juni 2023 meddeler Tilsynsmyndigheden de nærmere oplysninger om denne midtvejsrevision.

8. ÆNDRING AF RETNINGSLINJERNE FOR STATSSTØTTE MED REGIONALT SIGTE FOR 2014-2020

195. En EØS-EFTA-stat kan i sin anmeldelse i henhold til punkt 189 også medtage en ændring af sit regionalstøttekort for 2014-2021 ⁽⁹⁰⁾ for at erstatte de støtteberettigede områder i henhold til retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020 med de støtteberettigede områder i det kort, der skal godkendes af Tilsynsmyndigheden i henhold til punkt 190 i disse retningslinjer. Det reviderede regionalstøttekort gælder fra datoen for vedtagelsen af Tilsynsmyndighedens beslutning om den anmeldte ændring af regionalstøttekortet for 2014-2021 indtil den 31. december 2021. I beslutningen angives også de maksimale støtteintensiteter, der gælder i de områder, der er støtteberettigede i henhold til det ændrede regionalstøttekort for 2014-2021, svarende til de maksimale støtteintensiteter, der er fastsat i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020. Det ændrede kort vil udgøre en integreret del af retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020 i overensstemmelse med punkt 157 i retningslinjerne.

196. I retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020 foretages følgende ændringer:

1) Punkt 20, litra q), affattes således:

»regionalstøttekort« er en liste over de områder, som er udpeget af en EØS-EFTA-stat i overensstemmelse med betingelserne i disse retningslinjer eller de retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte, der finder anvendelse fra den 1. januar 2022. Listen skal være godkendt af Tilsynsmyndigheden«

2) Efter punkt 161 indsættes som punkt 161:

»5.6.3. **Ændring i medfør af retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte gældende fra den 1. januar 2022**

161a. En EØS-EFTA-stat kan anmode om en ændring af sit regionalstøttekort i overensstemmelse med afsnit 7.6 i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte, der gælder fra den 1. januar 2022.«

⁽⁸⁹⁾ Se bilag I.

⁽⁹⁰⁾ Det regionalstøttekort, som Tilsynsmyndigheden har godkendt i henhold til retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte for 2014-2020, og som gælder for perioden 1. juli 2014 til 31. december 2021.

9. REGIONALSTØTTEREGLERNES ANVENDELSESOMRÅDE

197. Tilsynsmyndigheden vil anvende principperne i disse retningslinjer til at vurdere foreneligheden med EØS-aftalen af al anmeldelsespligtig regionalstøtte, der tildeles eller planlægges tildelt efter den 31. december 2021.

198. Anmeldelser af regionalstøtteordninger eller regionalstøtte, der skal tildeles efter den 31. december 2021, betragtes ikke som fuldstændige, før Tilsynsmyndigheden har truffet en beslutning om godkendelse af regionalstøttekortet for den pågældende EØS-EFTA-stat i overensstemmelse med den fremgangsmåde, der er beskrevet i afsnit 7.5.

199. Gennemførelsen af disse retningslinjer vil føre til visse ændringer af reglerne for regionalstøtte. Det er derfor nødvendigt at undersøge den fortsatte berettigelse og effektivitet af alle de nuværende ⁽⁹¹⁾ regionalstøtteordninger, der står til at vare længere end 2021, herunder investerings- og driftsstøtteordninger.

200. Tilsynsmyndigheden foreslår derfor EØS-EFTA-staterne følgende passende foranstaltninger i henhold til artikel 1, stk. 1, i del I i protokol 3:

- 1) EØS-EFTA-staterne skal begrænse anvendelsen af alle eksisterende regionalstøtteordninger til støtte, der skal ydes senest den 31. december 2021
- 2) EØS-EFTA-staterne skal ændre andre eksisterende horisontale støtteordninger, der giver særlig behandling af støtte til projekter i støtteberettigede områder, således at det sikres, at støtte, der ydes efter den 31. december 2021, stemmer overens med det regionalstøttekort, der er gældende på tidspunktet for støttens tildeling
- 3) EØS-EFTA-staterne bør senest den 31. december 2021 bekræfte, at de accepterer de foranstaltninger, der foreslås i punkt 1) og 2).

10. RAPPORTERING OG OVERVÅGNING

201. I overensstemmelse med protokol 3 og Tilsynsmyndighedens beslutning nr. 195/04/KOL ⁽⁹²⁾, ⁽⁹³⁾, skal EØS-EFTA-staterne indsende årlige rapporter til Tilsynsmyndigheden.

202. EØS-EFTA-staterne skal udfærdige detaljerede fortegnelser over alle støtteforanstaltninger. Disse fortegnelser skal indeholde alle de oplysninger, der er nødvendige for at fastslå, om betingelserne vedrørende støtteberettigede omkostninger og de maksimale støtteintensiteter er overholdt. EØS-EFTA-staterne skal gemme disse fortegnelser i ti år fra støttetildelingstidspunktet og skal udlevere dem til Tilsynsmyndigheden efter anmodning.

11. REVISION

203. Tilsynsmyndigheden kan beslutte at ændre disse retningslinjer på et hvilket som helst tidspunkt, hvis det viser sig nødvendigt af konkurrencepolitiske årsager eller af hensyn til andre EU-politikker og internationale forpligtelser eller af anden gyldig grund.

⁽⁹¹⁾ Støtteforanstaltninger, der gennemføres i henhold til den generelle gruppefritagelsesforordning, betragtes ikke som eksisterende støtteordninger. Støtteordninger, der er gennemført i strid med artikel 1, stk. 3, i del I i protokol 3, betragtes ikke som eksisterende støtteordninger, medmindre de betragtes som eksisterende støtte i henhold til artikel 15, stk. 3, i del II i nævnte protokol.

⁽⁹²⁾ Tilsynsmyndighedens beslutning nr. 195/04/KOL af 14. juli 2004 om de gennemførelsesbestemmelser, der er omhandlet i artikel 27 i del II i protokol 3. Den konsoliderede udgave af beslutningen findes på: <https://www.eftasurv.int/cms/sites/default/files/documents/2017-Consolidated-version-of-Dec-195-054-COL-002-.pdf>.

⁽⁹³⁾ [...].

BILAG I

Regionalstøttedækning for hver EØS-EFTA-stat i perioden 2022-2027

Norge	Statistisk region	BNP pr. Indbygger	Procentdel af den nationale befolkning
Prædefinerede c)-områder (tyndt befolkede områder)	NO021, NO022 Innlandet	—	7,30 %
	NO061, NO062 Trøndelag	—	8,66 %
	NO071 Nordland	—	4,60 %
	NO072, NO073 Troms og Finnmark	—	4,58 %
Ikkeprædefinerede c)-områder	—	—	6,87 %
Samlet befolkningsdækning 2022-2027	—	—	32,02 %

Island	Statistisk region	BNP pr. Indbygger	Procentdel af den nationale befolkning
Prædefinerede c)-områder (tyndt befolkede områder)	IS00 Iceland	—	100 %
Samlet befolkningsdækning 2022-2027	—	—	100 %

Liechtenstein	Statistisk region	BNP pr. Indbygger	Procentdel af den nationale befolkning
Ikkeprædefinerede c)-områder	—	—	7,50 %
Samlet befolkningsdækning 2022-2027	—	—	7,50 %

BILAG II

[...]

[...].

BILAG III

Metode til fordeling blandt EØS-EFTA-staterne af ikkeprædefineret c)-dækning

Tilsynsmyndigheden beregner den ikkeprædefinerede c)-dækning for hver EØS-EFTA-stat på følgende måde:

- 1) Tilsynsmyndigheden identificerer eventuelle statistiske regioner på niveau 3 i EØS-EFTA-staterne, som ikke er beliggende i nogen af følgende områder:
 - støtteberettigede a)-områder anført i bilag I
 - tidligere a)-områder anført i bilag I
 - tyndt befolkede områder anført i bilag I.
- 2) Blandt de statistiske regioner på niveau 3, den har identificeret på trin 1, vil Tilsynsmyndigheden identificere de områder, der har enten:
 - et BNP pr. indbygger ⁽¹⁾, der højst svarer til den nationale afvigelsestærskel for BNP pr. indbygger ⁽²⁾, eller
 - en ledighedsprocent ⁽³⁾, der mindst svarer til den nationale afvigelsestærskel for ledighedsprocenten ⁽⁴⁾, eller som mindst udgør 150 % af det nationale gennemsnit, eller
 - et BNP pr. indbygger, der er mindre end eller lig med 90 % af EØS-gennemsnittet, eller
 - en ledighedsprocent på 125 % eller derover af EØS-gennemsnittet.
- 3) Fordelingen af den ikkeprædefinerede c)-dækning for EØS-EFTA-stat *i* (A_i) beregnes efter følgende formel (udtrykt i procent af EØS-befolkningen):

$$A_i = p_i/P \times 100$$

hvor:

p_i er befolkningen ⁽⁵⁾ i de statistiske regioner på niveau 3 i EØS-EFTA-stat *i*, der er identificeret på trin 2.

P er summen af befolkningen i de statistiske regioner på niveau 3 og de NUTS 3-regioner, der er identificeret under trin 2 i henholdsvis nærværende retningslinjer og Kommissionens retningslinjer.

⁽¹⁾ Alle de data om BNP pr. indbygger, der henvises til i dette bilag, er baseret på gennemsnittet for de sidste tre år, for hvilke der foreligger Eurostat-data, dvs. årene 2016-2018.

⁽²⁾ Den nationale afvigelsestærskel for BNP pr. indbygger for EØS-EFTA-stat *i* (TG_i) beregnes efter følgende formel (udtrykt i procent af det nationale BNP pr. indbygger):

$$(TG)_i = 85 \times ((1 + 100/g_i)/2)$$

hvor: g_i er BNP pr. indbygger i EØS-EFTA-stat *i* udtrykt i procent af EØS-gennemsnittet.

⁽³⁾ Alle de data om ledighed, der henvises til i dette bilag, er baseret på gennemsnittet for de sidste tre år, for hvilke der foreligger Eurostat-data, dvs. årene 2017-2019. Disse data indeholder imidlertid ikke oplysninger på niveau 3, og derfor benyttes ledighedsdata for den niveau 2-region, som disse niveau 3-regioner er beliggende i.

⁽⁴⁾ Den nationale afvigelsestærskel for arbejdsløshed for EØS-EFTA-stat *i* (TU_i) beregnes efter følgende formel (udtrykt i procent af den nationale arbejdsløshedsprocent):

$$(TU)_i = 115 \times ((1 + 100/u_i)/2)$$

hvor: u_i er den nationale arbejdsløshedsprocent for EØS-EFTA-stat *i* udtrykt i procent af EØS-gennemsnittet.

⁽⁵⁾ Befolkningstallene for niveau 3-regioner baseres på de befolkningsdata, Eurostat lagde til grund for beregningen af det regionale BNP pr. indbygger for 2018.

BILAG IV

Metode til definition af støtteberettigede områder med befolkningstilbagegang som omhandlet i afsnit 7.4.5

EØS-EFTA-staterne kan i overensstemmelse med punkt 188 identificere de områder, der oplever en befolkningstilbagegang, på følgende måde:

- EØS-EFTA-staterne skal udpege støtteberettigede områder på niveauet for statistiske regioner på niveau 3 i medfør af EØS-aftalens artikel 61, stk. 3, litra a) og c)
- der skal anvendes Eurostat-data om befolkningstæthed for perioden 2009-2018 baseret på den seneste tilgængelige nomenklatur for statistiske regioner
- EØS-EFTA-staterne skal påvise en befolkningstilbagegang på over 10 % i perioden 2009-2018
- hvis nomenklaturen for statistiske regioner er blevet ændret i løbet af de foregående 10 år, skal EØS-EFTA-staterne anvende dataene om befolkningstætheden i den længste tilgængelige periode.

EØS-EFTA-staterne skal medtage de således identificerede områder, når de fremsender en anmeldelse i henhold til punkt 189.

BILAG V

Oplysninger, der skal fremlægges ved anmeldelse af et regionalstøttekort

- 1) EØS-EFTA-staterne skal give oplysninger om hver af følgende kategorier af områder, i det omfang de foreslås opført på regionalstøttekortet:
 - a)-områder
 - tidligere a)-områder
 - tyndtbefolkede områder
 - meget tyndtbefolkede områder
 - [...]
 - støtteberettigede områder, der oplever befolkningstilbagegang, jf. afsnit 7.4.5
 - ikkeprædefinerede c)-områder udpeget på grundlag af kriterium 1.
 - ikkeprædefinerede c)-områder udpeget på grundlag af kriterium 2.
 - ikkeprædefinerede c)-områder udpeget på grundlag af kriterium 3.
 - ikkeprædefinerede c)-områder udpeget på grundlag af kriterium 4.
 - ikkeprædefinerede c)-områder udpeget på grundlag af kriterium 5.
 - 2) For hver kategori skal EØS-EFTA-staterne give følgende oplysninger om hvert foreslået område:
 - identifikation af området (på basis af områdets regionskode for statistiske regioner på niveau 2 eller 3, LAU-koden for områder, der udgør et sammenhængende område, eller anden officiel betegnelse for de pågældende administrative enheder)
 - den foreslåede støtteintensitet i området i perioden 2022-2027 eller, for tidligere a)-områder, i perioderne 2022-2024 og 2025-2027 (med angivelse af eventuel stigning i støtteintensiteten, jf. punkt 180, 181, 183 eller 184, 185 og 186)
 - den samlede fastboende befolkning i området, jf. punkt 177.
 - 3) Med henblik på udpegelse af tyndt befolkede og meget tyndt befolkede områder skal EØS-EFTA-staterne fremlægge tilstrækkelig dokumentation for, at de relevante betingelser i punkt 169 er opfyldt.
 - 4) For de ikkeprædefinerede områder, der udpeges på grundlag af kriterium 1-5, skal EØS-EFTA-staterne fremlægge tilstrækkelig dokumentation for, at alle de relevante betingelser i punkt 175, 176 og 177 er opfyldt.
-

BILAG VI

Definition af stålsektoren

I disse retningslinjer forstås ved »stålsektoren« produktionen af et eller flere af følgende produkter:

- a) råjern og ferrolegeringer: råjern til fabrikation af stål, støbejern og andre råjernsorter, spejljern og kulstofholdigt ferromangan, andre ferrolegeringer ikke indbefattet
 - b) råprodukter og halvfabrikata af jern, almindeligt stål eller specialstål: flydende stål, støbt eller ikke i ingots, herunder ingots bestemt til smedning, halvfabrikata: blooms, billets og slabs, sheet bars og tinplate bars, varmtvalsede pladeemner i ruller, heri ikke indbefattet fremstillingen af flydende støbestål i små og middelstore støberier
 - c) varmtbehandlede produkter af jern, stål eller specialstål: skinner, sveller, underlagsplader og lasker, bjælker, svære profiler på 80 mm og derover, spunsvæggjern, stænger og profiler på under 80 mm samt fladjern på under 150 mm, valstråd, rørrundstål og rørfirkantstål, varmtvalsede bånd (herunder bånd til fremstilling af rør), varmtvalsede plader på 3 mm og derover (med eller uden overtræk), universalplader på 150 mm og derover, heri ikke indbefattet tråd og trådprodukter, blanke stænger og støbte produkter af jern
 - d) koldtvalsede færdigprodukter: hvidblik, forblyede plader, sortblik, galvaniserede plader og andre plader forsynet med overtræk, koldtvalsede plader, transformator- og dynamoblik, bånd bestemt til fremstilling af hvidblik, koldtvalsede plader, i ruller eller som plade
 - e) rør: alle sømløse stålrør, svejste stålrør med en diameter på over 406,4 mm.
-

BILAG VII

Oplysninger, der skal indgå i ansøgningsformularen til regional investeringsstøtte

1. Oplysninger om støttemodtageren:

- Navn, hjemstedsadresse, hovedaktivitetssektor (NACE-kode)
- Erklæring om, at virksomheden ikke er kriseramt som defineret i rammebestemmelserne for redning og omstrukturering
- Erklæring, hvori det nærmere angives, hvilken støtte (såvel de minimis-støtte som statsstøtte) der inden for de seneste tre år er modtaget til andre investeringer i samme statistiske region på niveau 3 som den, hvor den nye investering gennemføres. Erklæring, hvori det specificeres, hvilken regionalstøtte der er modtaget eller vil blive modtaget til samme projekt fra andre støtteydende myndigheder
- Erklæring, hvori det specificeres, om støttemodtageren har nedlagt samme eller lignende aktivitet inden for EØS inden for de to år, der går forud for datoen for denne ansøgning
- Erklæring, hvor det specificeres, om støttemodtageren har til hensigt at nedlægge en sådan aktivitet på tidspunktet for støtteansøgningen inden for en periode på to år efter, at den investering, der skal støttes, er gennemført
- For støtte, der ydes i henhold til en ordning: erklæring om og forpligtelse til ikke at foretage flytning.

2. Oplysninger om den investering, hvortil støtten ydes:

- Kort beskrivelse af investeringen
- Kort beskrivelse af de forventede positive virkninger for det pågældende område (f.eks. antal skabte eller bevarede job, aktiviteter inden for forskning, udvikling og innovation, uddannelse, oprettelse af en klynge og projektets mulige bidrag til den regionale økonomis grønne ⁽¹⁾ og digitale omstilling)
- Relevant retsgrundlag (nationalt retsgrundlag eller EØS-retsgrundlag eller begge dele)
- Planlagt påbegyndelse af arbejdet og afslutning af investeringen
- Investerings gennemførelsessted(er).

3. Oplysninger om investeringens finansiering:

- Investeringsomkostninger og andre dermed forbundne omkostninger, cost-benefit-analyse af den anmeldte støtteforanstaltning
- Samlede støtteberettigede udgifter
- Det støttebeløb, der er nødvendigt for at gennemføre investeringen
- Støtteintensitet.

4. Oplysninger om behovet for støtte og dens forventede virkninger:

- Kort beskrivelse af behovet for støtte og dennes virkninger for investeringsbeslutningen eller placeringsbeslutningen. Dette skal omfatte en redegørelse for den alternative investerings- eller placeringsbeslutning, hvis der ikke ydes støtte
- Erklæring om, at støttemodtageren ikke har indgået nogen bindende aftale med kontrahenter om at foretage af investeringen.

⁽¹⁾ Herunder, hvor det er relevant, oplysninger om hvorvidt investeringen er miljømæssigt bæredygtig i den betydning som anvendes i EU's klassificeringsforordning, forordning (EU) 2020/852 (EUT L 198 af 22.6.2020, s. 13), eller andre sammenlignelige metoder.

BILAG VIII

De i punkt 136 nævnte oplysninger

De oplysninger om individuelle tildelinger, der er omhandlet i punkt 136, nr. 2), i retningslinjerne, skal omfatte følgende:

- Den individuelle støttemodtagers identitet ⁽¹⁾
 - navn
 - støttemodtagers identifikator
- Type af støttemodtagervirksomhed på ansøgningstidspunktet:
 - SMV
 - stor virksomhed
- Statistisk region, hvor støttemodtageren er beliggende, på niveau II eller derunder
- Støttemodtagerens hovedsektor eller hovedaktivitet identificeret efter NACE-gruppen (trecifret talkode) ⁽²⁾
- Støtteelement, helt beløb i national valuta
- Hvis det adskiller sig fra støtteelementet, det nominelle støttebeløb i helt beløb i national valuta ⁽³⁾
- Støtteinstrument ⁽⁴⁾:
 - tilskud/rentetilskud/eftergivelse af gæld
 - lån/tilbagebetalingspligtige forskud/tilbagebetalingspligtige tilskud
 - sikkerhedsstillelse
 - skattefordel eller skatte- og afgiftsfritagelse
 - risikofinansiering
 - andet (angiv nærmere)
- Dato for tildeling og dato for offentliggørelse
- Støttens formål
- Den eller de udstedende myndigheders identitet
- Hvor det er relevant, navnet på den bemyndigede enhed og navnene på de udvalgte finansielle formidlere
- Henvisning til støtteforanstaltningen ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Med undtagelse af forretningshemmeligheder og andre fortrolige oplysninger i behørigt berettigede tilfælde og med forbehold af Tilsynsmyndighedens godkendelse (Tilsynsmyndighedens retningslinjer om tavshedspligt i statsstøttebeslutninger (EUT L 154 af 8.6.2006, s. 27, og EØS-tillæg nr. 29 af 8.6.2006, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1893/2006 af 20. december 2006 om oprettelse af den statistiske nomenklatur for økonomiske aktiviteter NACE rev. 2 og om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 3037/90 og visse EF-forordninger om bestemte statistiske områder (EUT L 393 af 30.12.2006, s. 1). Forordningen er indarbejdet i EØS-aftalen i bilag XXI til Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelse nr. 61/2007 (EUT L 266 af 11.10.2007, s. 25, og EØS-tillæg nr. 48 af 11.10.2007, s. 18).

⁽³⁾ Bruttosubventionsækvivalent eller, hvis relevant, investeringsbeløbet. Hvad angår driftsstøtte, kan det årlige støttebeløb pr. støttemodtager anføres. For beskatningsordninger kan dette beløb tilvejebringes ved hjælp af de intervaller, der er anført i punkt 139. Det beløb, der skal offentliggøres, er den højest tilladte skattefordel og ikke det beløb, der fratrækkes hvert år (i forbindelse med eksempelvis en skattegodtgørelse offentliggøres den højest tilladte skattegodtgørelse og ikke det faktiske beløb, som kan afhænge af de skattepligtige indtægter og variere fra år til år).

⁽⁴⁾ Hvis støtten ydes via flere støtteinstrumenter, skal støttebeløbet anføres pr. instrument.

⁽⁵⁾ Som fastsat af Tilsynsmyndigheden i forbindelse med den anmeldelsesprocedure, der er omhandlet i afsnit 3.